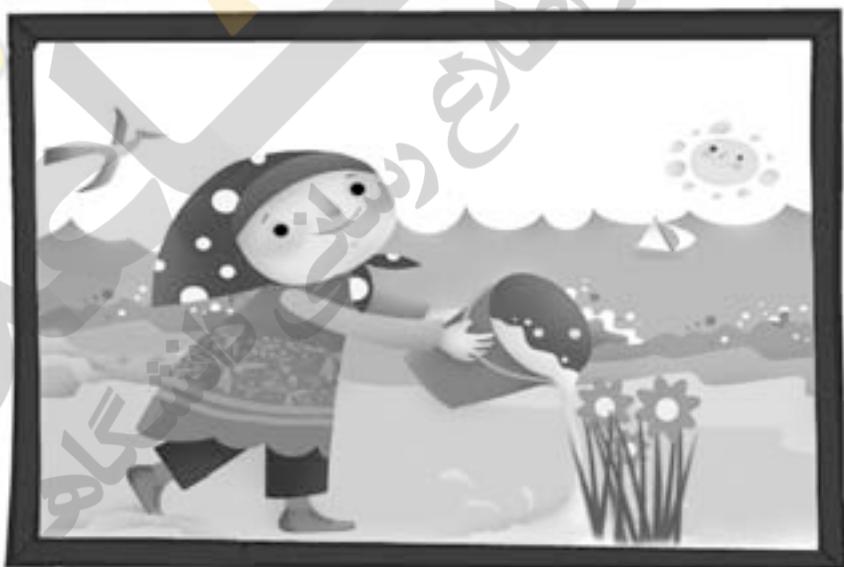

* بخوان به نام پروردگارت.
قرآن کریم

بخش سوم

آموزش نشانه‌ها (یک)

بخش سوم : آموزش نشانه‌ها (۱)

این بخش که به آموزش نشانه‌ها (الفبای فارسی) اختصاص دارد از درس اول شروع می‌شود و شامل شش قسمت زیر است:

قسمت اول : تصویر بزرگی است که برای ایجاد فضای مناسب برای شروع آموزش، بهانه ایجاد گفت و گو و یافتن واژه کلیدی طراحی شده است. معلم می‌تواند برای ایجاد تحرک و رقابت سالم در مشارکت جمعی از این تصویر استفاده کند.

قسمت دوم : شامل سه تا شش تصویر کوچک است که از متن تصویر بزرگ صفحه استخراج و زیر هر تصویر نام آن به خط خواندن نوشته شده است.

قسمت سوم : شامل واژه‌های کلیدی هر درس است و در هر واژه یک صدا با رنگ قرمز آمده که هدف اصلی درس، تدریس همان صداست؛ با این توضیح که چون صدا به صورت مجرد برای نوآموز هیچ مفهومی را القانمی کند، در قالب یک واژه آشنایی کند. سوق دادن نوآموز به یافتن رابطه بین تصویرها و نام آنها (= واژه‌های کلیدی) مهمترین بخش آموزش است. کار اصلی معلم پس از یافتن واژه‌های کلیدی، به همین قسمت مرکز می‌شود. او ساده‌ترین واژه کلیدی را از میان واژه‌های کلید – که از دهان بچه‌ها گرفته است – انتخاب می‌کند و پس از آن به سمت صدای مشترک در واژه‌ها حرکت می‌کند و صدای مشترک و جای آن را در واژه‌ها مشخص می‌نماید و سپس به آموزش مکتوب آن می‌پردازد و روی تخته می‌نویسد. تنها تفاوت آموزش کنونی با آموزش قبلی، استفاده از خط انحنایار به جای خط زاویه‌دار است. پس از نوشتن و چند بار تمرین کردن، توجه بچه‌ها را به صفحه قرینه کتاب «کار» جلب می‌کند و از آنها می‌خواهد تا در کتاب کار بنویسند. این تمرین پس از اتمام تدریس این صفحه و تسلط نسبی نوآموز بر آن، با نظرارت معلم انجام می‌گیرد.

توجه : اگرچه برای شروع کار، بخش کردن واژه‌ها و صداکشی یادگیری را آسان می‌کند، تجربه نشان داده است که ادامه آن به شکل افراطی و تأکید بر بخش کردن و صداکشیدن بهویژه زمانی که نوآموز به حد قابل قبولی از تشخیص رسیده است، خسته کننده و ملال‌آور می‌شود و روند کار را کُند می‌کند. بنابراین، در شیوه کنونی به کاربرید بیش از حد آن توصیه نمی‌شود. این مهم به تشخیص همکاران محترم واگذار می‌شود تا در صورت ضرورت، به اندازه لازم آن را به عنوان ابزاری برای پیشبرد تدریس، (نه در جهت کند ساختن روند آن) به کار گیرند. با وجود این، در سراسر این کتاب،

تمرین‌های بخش کردن و شمردن صداها آمده است.

قسمت چهارم: متن آهنگین و تقریباً کوتاهی است که هدف از آن آشنایش دادن چشم نوآموز به هیئت دیگری از واژه است؛ به سکلی یکپارچه به خط تحریری. معلم می‌کوشد با کمک نوآموز، در خواندن نوشه‌های این قسمت با کلاس همراهی کند. توجه شود که تمامی واژه‌های این قسمت در قسمت دوم با خط خواندن (نسخ) آمده است.

توجه: هیچ ضرورتی ندارد که نوآموز صداهای این واژه‌ها یا طرز نوشتمن آنها را بداند؛ هدف آشنایی ساختن چشم نوآموز با هیئت کلی واژه است.

قسمت پنجم: هیئت درشت و خوانای شکل یا اشکال حرف تدریس شده امروز است تا نوآموز ابعاد مختلف آن را در گوشه سمت چپ و پایین صفحه به خوبی از نظر بگذراند.

قسمت ششم: طرح انگشت اشاره است که حرف دیروز (با رنگ سیاه)، حرف امروز (با رنگ قرمز) و حرف فردا (با رنگ آبی) در سه جای مشخص بدنه آن نقش بسته است. این حرف‌ها تا پایان تدریس نشانه‌ها (۱) افزایش خواهد یافت و نوآموز با یک نگاه به انگشت اشاره آنچه را تاکنون آموخته، همیشه پیش چشم خواهد داشت و از افزایش روند آموزش خوشحال می‌شود.

آنچه ممکن است در این بخش (تهما در همین بخش) برای همکاران محترم ایجاد ابهام و نگرانی کند، استفاده از حروفی است که نوآموز نخوانده و ندیده است. باید توجه داشت که کودک در این مرحله از شکل هر تصویر، نام آن را کشف خواهد کرد و وقتی نام هر شکل را در زیر آن می‌بیند، بین شکل و نام، رابطه عینی برقرار می‌کند، از این رو، همه واژه‌هایی که در این مرحله از آموزش برگزیده شده‌اند، واژه‌های عینی و محسوس یا ملموس زبان هستند تا بهوسیله نشان دادن شکل، قابل شناسایی باشند. از آن گذشته با استفاده از اصل تمرین و تکرار و مطرح کردن همین واژه‌ها در درس بعدی، کار یادگیری آسان می‌شود.

توجه: در نظر گرفتن این اصل ضروری است که در این مرحله از نوآموز انتظار نمی‌رود که تمامی واژه‌های داده شده را به راحتی بخواند و بنویسد، بلکه هدف از آموزش این بخش، فقط یادگرفتن شکل‌های قرمز رنگ و صدای آنهاست. باید برای یادگیری تمام واژه‌ها، نوآموز را در فشار گذاشت. اگر در صفحه ۲۷ تنها شکل «آ» را می‌آموزد، جای نگرانی نیست چون بعداً در صفحه ۲۸ با آموختن شکل «ب» می‌تواند واژه «آب و بابا» را به راحتی بخواند و بنویسد.

درس اول:

آب-باران

۱- معرفی آموزش صدا و نشانه (آ) و (ب-ب) ۲- تقویت توانایی خواندن و نوشتمن صدای (آ) و (ب-ب) در کلمات ۳- تقویت توانایی خواندن کلمات مناسب با تصویر ۴- نقش آب و باران در طبیعت و زندگی ۵- آشنایی با گردش آب در طبیعت ۶- توجه و علاقه به استفاده صحیح از آب و صرفجوبی آن ۷- توجه و علاقه به تمیز و سالم نگه داشتن آب ۸- آشنایی با رنگ آبی در طبیعت ۹- آشنایی با موارد استفاده از آب و باران			
شاعر	شعر	کلمات جدید	نشانه
-	-	آب- آبی- دریا	آ
-	-	باران- آب- باد	ب ب
فعالیت‌های کتاب «کار»		فعالیت‌های کتاب «فارسی»	
۱- بنویس : صحیح نوشتمن شکل نشانه (آ) و (ب-ب) ۲- کامل کن : جایگزین کدن نشانه (آ) و (ب-ب) در جاهای صحیح خود در کلمات مختلف، بیان کردن ۳- تشخیص صدای های مختلف کلمات خوانده شده (آب و بابا) ۴- رنگ آمیزی		۱- گوش کن و بگو : توجه به تشکیل ابر در آسمان و ریزش باران، تشخیص صدای (آ، ب) در کلمات مختلف، بیان کردن ۲- بین و بگو : داستانی در ارتباط با یک چرخه آب ۳- بگرد و پیدا کن : پیدا کردن تصاویر و کلمات مربوط به درس مثل آب، آبی و ... ۴- به دوستانت بگو : موارد استفاده صحیح از آب، استفاده از وسایل مخصوص در یک روز بارانی مثل چتر و ... ۵- بازی : کشیده گفتن مصوّبات (آ) ۶- کتابخوانی : تعریف کردن خلاصهای از داستان هفته گذشته که در کلاس خوانده شد.	

روش‌های پیشنهادی برای تدریس و آموزش شکل و صدای (آب) ۱۱

فعالیت : معلم با لیوان آبی وارد کلاس می‌شود.

الف - پازل (جورچینی) سه تکه از مفاهیم درس برای دانشآموزان هر میز تهیه شود تا گروهها پس از درست کردن پازل (جورچین) در مورد آنچه می‌بینند، در گروه صحبت کنند مثلاً:

۱- دریا با ماهی‌های رنگارنگ و آسمانی آبی.

۲- آسمان آبی با تکه‌های ابر سفید.

۳- منظره‌ای با آسمان آفتابی که بچه‌ها در کنار دریا بازی می‌کنند.

۴- قایقی بر روی آب دریا روان است.

۵- منظره‌ای از دریا که در خط افق کشته بادبانی روی دریا قرار دارد.

ب - تصویری از دریا در اختیار هر گروه قرار گیرد تا گروهها راجع به آنچه در تصویر می‌بینند، بحث کرده و در قالب کلمه یا جمله بیان کنند.

ج - معلم می‌تواند از تصویر کتاب برای بحث و گفت و گو در گروه دانشآموزان استفاده کند معلم با انتخاب یکی از سه روش بالا دانشآموزان را به دیدن، شنیدن، فکر کردن و سخن گفتن وامی دارد و اشکالات تلفظی و گفتاری آنان را شناسایی و رفع می‌کند و نماینده هر گروه آنچه را دیده است برای دیگران در قالب جملاتی بیان می‌کند. سعی شود تمام شاگردان در بحث کلاس شرکت کنند. (معلم در درس‌های بعدی نیز به این نکات توجه می‌کند).

دانشآموزان با راهنمایی و هدایت معلم به مفاهیم مورد انتظار در تصویر دست می‌یابند و آنها را به زبان می‌آورند. بهتر است این کلمات را خود دانشآموزان بیان کنند.

شگردهایی برای پویاسازی آموزش و یادگیری

۱- گروه‌بندی

- با توجه به تعداد دانشآموزان کلاس و تعداد اعضای هر گروه، کارت‌هایی طراحی می‌کنیم که استفاده‌های آب را نشان دهد؛ (برای این کار، دانشآموزان به گروه‌های ۳ نفری تقسیم می‌شوند).

- با توجه به تصویر، هر گروه یک جمله برای تصویر کارت خود بیان کند.

- با توجه به تصویر، هر گروه یک نام برای گروه خود انتخاب کند و از طریق نماینده گروه به کلاس ارائه دهد. نام انتخابی همه گروهها را روی برگه‌های می‌نویسیم و روی میز گروه یا روی دیوار

بالای میز گروه نصب می‌کنیم.

۲— ارائه یک کار هنری

به هر دانشآموز برگه سفید می‌دهیم و از او می‌خواهیم یک نقاشی بکشد که در آن قایق باشد.

[نذکر : می‌توان این فعالیت را روز قبل، به عنوان فعالیت خارج از کلاس تعیین کرد تا روز تدریس به کلاس بیاورند.]

۳— تصویرخوانی

از کودکان می‌خواهیم نقاشی خود را در گروه به هم نشان بدهند و درباره آن بحث و گفت و گو کنند و چند نفر آنچه را کشیده‌اند، برای کلاس بیان کنند. در ادامه با طرح سوال‌های جهت‌دار آنها را راهنمایی می‌کنیم :

۴— تقویت مهارت مقایسه و سنجش

از دانشآموزان بخواهیم کتاب «فارسی» را باز کنند و نقاشی خود را با تصویر بزرگ کتاب مقایسه کنند.

با طرح سوال در گروه خود، در باره سوال‌ها فکر کنند و با هم فکری یکدیگر نماینده‌ای تعیین کنند تا پاسخ را به کلاس گزارش دهد.

۵— بیان عواطف و احساسات

همه دانشآموزان چشمان خود را بینند و احساس کنند در سایه درختی کنار رود نشسته‌اند. پس از مدتی چشمان خود را باز کنند و احساس خود را برای دیگران بیان کنند. (پاسخ به صورت فردی)

۶— تقویت مهارت خوب دیدن، خوب سخن گفتن و خوب گوش دادن

از افراد گروه بخواهیم به تصویر بزرگ کتاب خوب نگاه کند ابتدا هر کس آنچه را که می‌بیند برای خودش تعریف کند. سپس آن را برای دوستان خود در گروه به نوبت تعریف کند. اعضای هر گروه از بین خودشان یک نفر را به نماینده‌گی گروه تعیین کنند تا آنچه در مورد تصویر گفته‌اند، به کلاس گزارش دهد. در این هنگام، وقتی نماینده گروه کلمه کلید را بازگو می‌کند، از فرصت استفاده کنیم و همان واژه را با تأکید مجدد، ادا کرده، به صورت رسماً و بلند و با آهنگی که نشان‌دهنده توجه باشد، تکرار کنیم.

۷— تمرین خواندن به شیوه‌های متفاوت

خواندن مهارتی است که به گونه‌های مختلف و با تغییر لحن و آهنگ می‌تواند انجام گیرد، اگر بخواهید، می‌توانید بهتر از این آموزش بدھید و فرصتی را برای تمرین دانشآموزان معین کنید.

۸- تعیین فعالیت خارج از کلاس

دانشآموزان در دفتر تمرینشان «۳ یا ۵» شکل که صدای اول آنها «آ» باشد، در سمت راست و «۳ یا ۵» شکل که صدای «آ» در اول آنها نباشد، در سمت چپ ورق دفتر خود بکشند یا بچسبانند.

صدای اول آن «آ» نباشد.	صدای اول آن «آ» باشد.

اهداف :

- تشخیص صدای «آ» در کلمه‌های دیگر

- تشخیص و دسته‌بندی کلمات بر حسب جای صدای «آ» در کلمه

۹- طراحی با شکل نشانه «آ»

آنچه می‌توانید با دو شکل «آ» طراحی کنید، در دفتر نقاشی بکشید.

۱۰- نمایش نوشتن

کلمات آب - دریا - آبی را روی تابلو می‌نویسیم و هنگام نوشتن روی تابلو، توجه داش آموزان را به حرکت دستمنان جلب می‌کنیم. از دانشآموزان می‌خواهیم به دستور زیر عمل کنند :

- کلمه آب را روی تابلو پیدا کنید و صدای «آ» را در کلمه آب در خط بسته بگذارید.

- کلمه دریا را پیدا کنید و با گچ رنگی صدای «ا» را در کلمه دریا رنگی کنید.

- کلمه آبی را روی تابلو پیدا کنید و صدای «آ» را در کلمه آبی با گچ رنگ پررنگ کنید.

۱۱- آموزش دو شکل نوشتاری نشانه (آ - ا) به تفکیک

طریقه نوشتن «آ - ا» را در سمت راست تابلو آموزش می‌دهیم.

۱۲- نوشتن

وقتی دانشآموز، نوع نشانه و محل آن را تشخیص داد و تمرین کرد، از او می‌خواهیم یکی از دو شکلی را که در سطرهای بالا تمرین کرده، برای کامل کردن نام تصویرها بنویسد.

نمونه فعالیت آموزشی ۱ : آب، دریا، آبی

فالیت ۱ : دانشآموزان در گروههای خود درباره آب، دریا و چیزهای دیگری که در تصویر وجود دارد بحث و گفت و گو می‌کنند و با راهنمایی معلم به رنگ‌ها، رنگ آبی، دریا و ... توجه کنند.

معلم با استفاده از تصویر این درس یا تصاویری که متناسب با این درس است، بحث و گفت و گو درباره آب را آغاز کند و درباره موارد استفاده از آب برای آشامیدن، فایده لوله‌کشی و آب پاک و سالم و گردش آب در طبیعت، ابر، باران، برف و آب شدن برف قله‌های کوهها، جاری شدن آن و تشکیل آب رودخانه بحث را ادامه دهد و با قدم زدن در بین گروهها، اشکالات تلقظی و گفتاری داشن آموزان را رفع کند بهطوری که اعضای هر گروه یا نماینده هر گروه مطالب مورد بحث را در حضور جمع بیان کنند.

فعالیت ۲ : توجه داشن آموزان را به تصاویر کوچک زیرنگاره‌ها جلب می‌کند. از آنها می‌خواهد در گروه صحبت کنند و حدس بزنند هر تصویر چه کلمه‌ای را نشان می‌دهد.
پس از بحث و گفت و گو در کلاس، داشن آموزان را راهنمایی می‌کند که تصویر را با شکل کلمه مطابقت دهد و سپس آن را تلفظ کند.

کلمات این درس : آب، دریا، آبی

فعالیت ۳ : معلم همچنین توجه بچه‌ها را به رنگ حروف جلب می‌کند و می‌گوید صدایی که امروز یاد گرفتیم، با رنگ قرمز نوشته شده است. بچه‌ها در گروه آن را پیدا کرده و شکل آن را بینند و صدای آن را ادا کند. معلم اشاره می‌کند که صدای «آ—ا» دو شکل دارد. در روی تابلو می‌نویسد و به شکل «آ» در اول و شکل «ا» در وسط و آخر کلمه اشاره می‌کند، ((آ) اول، (ا) غیر اول).
آموزگار داشن آموزان را تشویق می‌کند که کلمات زیر هر تصویر را با هم و تک‌تک بخوانند.

فعالیت ۴ : پس از فعالیت ۳، داشن آموز به راحتی می‌تواند متن درس را بخواند و هر جا که دچار مشکل شد، شکل کلمه را با تصویر کوچک تطبیق دهد و آن را بخواند. سپس آموزگار به خواندن تمام داشن آموزان توجه کند و می‌کوشد شکل، صدای آ—ا را در کلمات مختلف به آنها نشان دهد و مرتب اشاره کند. (بدون نگاه کردن به تصویر)

نمونه فعالیت آموزشی ۲

وسایل : کارت‌های رنگی برای گروه‌بندی، نوار کاست مربوط به صدای آب. کارت‌های تصویری مربوط به صدای پخش شده، نگاره آب یا نوشته آب، برچسب صدا آ، رنگ گواش، لاچور، پودر گچ، تصویر بدون رنگ.

فعالیت فرآگیرنده	فعالیت معلم
- داشتموزان پس از انتخاب کارت در داخل گروههای هم رنگ قرار می‌گیرند. - کارت‌های رنگی را دریافت می‌کنند. - براساس تشابه رنگ‌ها در گروه قرار می‌گیرند.	۱- ابتدا کارت‌های رنگی را به‌طور تصادفی میان دانشآموزان پخش کنید و از آنان بخواهید که براساس رنگ کارت خود، در یک گروه قرار گیرند

دانشآموزان با توجه به شش نمونه رنگ آبی و یا سه رنگی آبی در اندازه‌های بزرگ و کوچک تقسیم می‌شوند. انتخاب رنگ کارت براساس رنگ آبی موجود در طبیعت است.

- درباره سؤال مطرح شده و پاسخ‌ها (دریا، مداد، آسمان، کیف، آب و...) با هم گفت و گو کنند. - به صدایها گوش دهنند، موضوعات را به خاطر آورند و در گروه درباره خاطرات خود در این زمینه گفت و گو کنند. - صدای‌ای را که می‌شنوند، تشخیص دهند.	۲- از دانشآموزان بخواهید به رنگ کارت‌های خود نگاه کنند و پس از مشورت با یکدیگر به این سؤال پاسخ دهند. «این رنگ‌ها را در چه جا‌هایی دیده‌اید؟» ۳- نوار صوتی مربوط به صدای‌ای آب در طبیعت را که شامل صدای باران، آبشار، دریا، چکچکه آب، آبیازی کودکان، ریختن آب داخل لیوان و... است، برای دانشآموزان پخش کنید و از آنان بخواهید به دقت به صدای‌ای پخش شده گوش دهند، سپس به‌خاطر بیاورند که این صدایها را در کجا شنیده‌اند یا با شنیدن آنها به یاد چه چیزی می‌افتد. (این فعالیت ابتدا به صورت انفرادی و سپس به‌طور گروهی انجام می‌شود.)

در صورتی که می‌بینید دانشآموزان در به‌خاطر آوردن صدای‌ای پخش شده با مشکل مواجه‌اند، می‌توانید نوار صدا را مجدداً پخش کنید.

- در گروه با هم گفت و گو کنند و یک داستان تخیلی بسازند.
- به صدایها گوش دهند، کارت مربوط با صدا را پیدا کنند و به کلاس نشان دهند و در صورت خطأ کردن، کارت انتخاب شده را اصلاح کنند.
- پس از تشخیص صدایها از گروه‌ها بخواهید تا با کمک یکدیگر و با استفاده از صدای‌های شنیده شده یک داستان تخیلی بسازند و حاصل کار خود را به کلاس ارائه دهند.
- کارت‌های تصویر با زیرنویس را توزیع کنید و با پخش مجدد صدایها از داشت آموزان بخواهید تا کارت مربوط به صدای پخش شده را از میان تصاویر خود پیدا کرده و نشان دهند.

در هر کارت، نام تصویر زیر آن نوشته شده است. این فعالیت تا جایی که کلیه گروه‌ها بتوانند صدای مربوط به تصویر را به درستی تشخیص دهند، ادامه می‌یابد. تصاویر شامل شیر آب، باران، آبشار، دریا، آسمان، رنگ آبی، آهو، آتش، بادام و آدمک است.

فعالیت فرآگیرنده	فعالیت معلم
- زیرنویس تصویر را به طور دسته‌جمعی بخوانند. - صدای «آ» را بکشنند. - کارت‌هایی را که «آ» و «ا» دارند، بالا ببرند. - در صورت خطأ کردن، کارت‌ها را اصلاح کنند. - به حرکت دست معلم هنگام نوشتن صدای «آ» دقت و توجه کنند.	- تصویر آب و نوشته زیر آن را روی تابلو نصب کنید و از دانش آموزان بخواهید که به طور دسته‌جمعی آن را بخوانند و صدای اول و آخر آب را بگویند. هم زمان با کشیدن صدای اول آب توسط دانش آموزان، از آنها بخواهید تا کارت‌هایی را که صدای اول آنها «آ» است، بالا نگه دارند و شما نیز «آ» اول را روی تخته بنویسید. در مرحله بعد از گروه‌ها بخواهید کارت‌های تصویری را که صدای وسط یا آخر آنها «ا» است، بالا بگیرند و صدای «آ» را بکشنند. شما نیز هم زمان با آنها صدای «ا» دوم را روی تابلو بنویسید.

در اینجا می‌توانید از دانش آموزان بخواهید تصاویری را که «آ» اول دارند، در سمت راست و تصاویری را که «ا» دوم دارند، در سمت چپ بگذارند. سپس با استفاده از ابتکارات خود می‌توانید «آ» و «ا» را معرفی کنید.

- دور صدای «آ» خط آبی و دور صدای «ا» خط قرمز بکشند.
- کارت‌های نصب شده در روی تخته را با استفاده از کارت‌هایی که در اختیار گروه است، بخوانند.
- برای تکمیل حروف، کارت‌های مربوط به صدای «آ» و «ا» که بر روی تخته نصب شده انتخاب کنند.
- به همراه دانش‌آموzan دیگر کارت‌ها را بخوانند.
- با نشان دادن کارت به دانش‌آموzan، از آنها بخواهید به تصاویر نگاه کنند و در زیر صدای «آ» با مداد آبی خط بکشند. در مرحلهٔ بعد نیز با مداد قرمز دور صدای «ا» خط بکشند.
- کارت‌های تصویری را که در زیر آنها نام کلمات نوشته شده اما جای «آ» و «ا» در آنها خالی است، روی تابلو نصب کنید. سپس، از گروه‌ها بخواهید که با استفاده از برچسب‌های «آ» و «ا» آن را کامل کنند و سایر دانش‌آموzan آنها را بخوانند.

هنگام فعالیت دانش‌آموzan، مراقب باشید که آنان ابتدا خوب فکر کنند و پس از تشخیص دادن صدای «آ»، «ا» در هر یک از تصاویر، برچسب موردنظر را در زیرنویس مربوطه نصب کنند.

- دانش‌آموzan هر گروه بحث و تبادل نظر کنند و نظر گروه را به کلاس ارائه دهند.
- کتاب را باز کنند و پس از مشاهدهٔ تصاویر آنها را نام ببرند.
- جملهٔ بسازند و جملات را بیان کنند.
- تمرینات کتاب، «کار» را انجام دهند.
- دانش‌آموzan صدای «آ» را در جدول‌های کوچک خود ثبت می‌کنند.
- رنگ‌های مختلف آبی را تهیه کنند.
- تصاویر را رنگ بزنند، در رنگ آمیزی با اعضا گروه همکاری کنند، صدای «آ» را با آبی پررنگ و صدای «ا» را با آبی کم‌رنگ نشان دهند.
- از دانش‌آموzan بخواهید که کتاب خود را باز کنند و در مورد تصویر کتاب به گفت و گو پیردادند.
- از دانش‌آموzan بخواهید که به تصاویر کوچک همان صفحه نگاه کنند و نام آنها را بگویند.
- از هر گروه بخواهید با هر یک از کلمات زیر تصاویر جمله‌ای بسازند و جملات خود را در کلاس بیان کنند.
- از دانش‌آموzan بخواهید که کتاب «کار» را باز کنند و تمرینات آن را انجام دهند. سپس صدای «آ»، «ا» را در جدول بزرگ کلاس نصب کنند.
- مقداری رنگ گواش با لاجورد در اختیار هر گروه قرار دهد و از آنها بخواهید با مخلوط کردن مقداری آب، رنگ سفید با گچ، رنگ‌های متفاوت آبی را که در طبیعت مشاهده‌می‌کنند، به کمک یکدیگر به دست آورند. سپس تصویر ارائه شده را براساس ذوق و سلیقهٔ خود رنگ آمیزی کنند و در زیر نقاشی خود صدای «آ» را با آبی پررنگ و «ا» را با آبی کم‌رنگ بنویسند.

قطع‌آموزان رنگ‌های آبی متنوعی را به دست خواهند آورد. آنها در جریان فعالیت خود به همکاری و مساعدت سایر گروه‌ها نیازمندند. این مسئله‌می‌تواند تعامل آنها را با یکدیگر افزایش دهد.

نمونه فعالیت آموزشی ۳

وسایل : شکل های رنگی برای گروه بندی، تصاویر مربوط به موضوع درس (دریا و قایق، ماهی در رودخانه، لیوان آب، گلدان و پارچ آب و...) – تصاویر مربوط به واژه ها (آب، دریا، آبی) – کارت های تصویری مربوط به درس – کارت هایی مربوط به کلمات درس – خمیر بازی – چسب مایع – تعدادی ورق A4.

فعالیت فرآگیرنده	فعالیت معلم
– دانش آموزان پس از انتخاب کارت در داخل گروه های هم رنگ و هم شکل قرار می گیرند. (گروه آبی رنگ، گروه سبز رنگ، گروه نارنجی رنگ، گروه قرمز رنگ و...)	۱- ابتدا شکل های رنگی (مریع آبی رنگ – مثلث قرمز رنگ – دائرة نارنجی رنگ – مستطیل سبز رنگ و...) را به طور تصادفی میان دانش آموزان توزیع می کنیم و از آنها می خواهیم که براساس شکل و رنگ کارت خود، در یک گروه قرار بگیرند.
– درباره سؤال های مطرح شده و پاسخ ها با هم گفت و گو می کنند. مثلاً گروه آبی : رنگ دریا – مداد – آسمان – کیف و آب و... را دیده اند و پاسخ به سؤال ۲ که شکل ها شبیه آینه، کتاب و... می باشد. چهارگوش است، مریع است.	۲- از دانش آموزان می خواهیم به رنگ و شکل کارت خود توجه کنند و پس از مشورت با یکدیگر به این سؤال ها پاسخ دهند : این رنگ ها را در چه جاهایی دیده اید؟ این شکل ها شبیه چه چیزهایی هستند؟
دانش آموزان قطعات جورچین (پازل) را از داخل پاکت خارج می کنند و با کمک یکدیگر قطعات را جور می نمایند و با توجه به تصاویر خود به بحث و گفت و گو می پردازنند. مثلاً گروه ۱ (آبی رنگ) درباره موارد استفاده از آب (تصویر آب و لیوان آب). آب آشامیدنی مناسب – صرفه جویی در مصرف آب – احساس خود را در ارتباط با یک قطره آب بیان می کنند. – گروه ۲ سبز رنگ (ماهی در آب) – همه موجودات زنده به آب نیاز دارند – آلوهه نکردن آب دریا و رودخانه ها – تعداد ماهی های در آب – خود را به جای ماهی بگذارند و احساس خود را بیان نمایند.	۳- تصاویر مربوط به موضوع درس (دریا، قایق، ماهی، لیوان آب، گلدان و پارچ آب و...) را که به شکل پازل (جورچین) می باشند و در یک پاکت قرار گرفته اند را بین گروه ها توزیع می کنیم.

– گروه ۳، نارنجی رنگ (دریا و قایق) در ارتباط با مسافرت به کنار دریا و آنچه دیده‌اند، آنچه روی آب می‌ماند و زیر آب نمی‌رود، ورزش‌های مربوط به آب. وسائل مربوط به مسافرت روی آب صحبت می‌کنند. – گروه ۴ قرمز رنگ (گلدان و پارچ آب) – گیاهان نیاز به آب دارند چه نوع آبی برای رشد گیاه مناسب است؟ در صورتی که به گیاهان آب ندهیم چه اتفاقی می‌افتد؟ (به تعداد شاخه‌های گل در گلدان نیز اشاره می‌شود). – هر گروه به طور جداگانه تصویر خود را روی تابلو نصب می‌کنند و درباره آن صحبت می‌کنند و به تمام موارد بالا اشاره می‌نمایند.	معلم به کار گروه‌ها نظارت می‌کند و در صورتی که از موضوع درس خارج شوند آنها را هدایت می‌کند.
– داشت آموزان در هر گروه سعی می‌کنند با کمک یکدیگر کلمات مربوط به تصاویر را بخوانند. گروه ۱. آب. گروه ۲. دریا. گروه ۳. آبی.	۴– معلم از هر گروه می‌خواهد تصویر مربوط به خود را که به شکل جورچین است روی یک ورق با حسب بچسباندن و روی تابلوی کلاس نصب نمایند. در صورتی که داشت آموزان به موارد مورد نظر اشاره نکنند، معلم با پرسش‌های متنوع توجه آنها را به موارد مورد نظر جلب می‌نماید.
– زیرنویس تصویر را به طور دسته‌جمعی بخوانند. صدای «آ» را کشیده ادا نمایند.	۵– واژگان تصویری بین گروه‌ها توزیع می‌شود. (آب، دریا، آبی) از هر گروه خواسته می‌شود با توجه به تصویر کلمات را بخوانند.
– کارت‌های تصویری را که «آ» اول دارند، بالا ببرند. به حرکت دست معلم هنگام نوشتن صدای «آ» دقّت و توجه کنند.	۶– معلم از گروه ۱ می‌خواهد که تصویر آب با واژه مربوط به آن را روی تابلوی کلاس نصب کنند. از داشت آموزان می‌خواهیم که به طور دسته‌جمعی آن را بخوانند و صدای اول آن را بگویند. هم‌زمان با کشیدن صدای اول «آب» توسط داشت آموزان، از آنها می‌خواهیم تا کارت‌هایی را که صدای اول آنها «آ» است بالا نگه دارند. معلم نیز «آ» اول را روی تخته می‌نویسد در مرحله بعد از گروه‌ها می‌خواهد کارت‌های تصویری که صدای اول آنها «آ» است بالا بگیرند و صدای «آ» را کشیده بگویند. «آ» غیر اول روی تابلو نوشته می‌شود.

— دانشآموزان دستورالعمل را اجرا می‌کنند. آب دریا آبی	۷— از دانشآموزان می‌خواهیم تصاویری را که «آ» اول دارند در سمت راست و تصاویری را که «ا» غیر اول دارند، در سمت چپ تابلو نصب کنند. معرفی صدای «آ» و «ا»
آهو— آتش— آلبالو— آدم... زیبا— سارا— آقا و خدا...	۸— از دانشآموزان می‌خواهیم که کلمات دیگری بیان کنند که صدای اول آنها «آ» و صدای آخر آنها «ا» غیر اول باشد. (آ) اول، (ا) غیر اول
— دانشآموزان با توجه به تصویر روی تابلو، کارت کلمه آن را پیدا می‌کنند و زیر آن نصب می‌کنند.	۹— معلم کارت‌های تصویری مربوط به درس (آب، دریا، آبی) را یکی‌یکی روی تابلو نصب می‌کند و از دانشآموزان می‌خواهد که واژه مربوط به تصویر را زیر آن نصب نمایند.
دانشآموزان صدای «آ» اول و «ا» غیراول را روی میز خود درست می‌کنند.	۱۰— خمیربازی در اختیار گروه‌ها قرار می‌گیرد تا (آ) درست کنند و درباره آن صحبت کنند و به تمام موارد بالا اشاره نمایند. صدای «آ» اول و «ا» غیراول را درست کنند.
— دانشآموزان با چشم بسته صدای «آ» اول و «ا» غیراول را روی هوا با انگشت خود می‌نویسن.	۱۱— معلم از بچه‌ها می‌خواهد که صدای «آ» اول و «ا» غیراول را روی هوا با چشم بسته بنویسند.
— برای تکمیل کلمات، در کارت‌های نصب شده بر روی تخته، صدای «آ» و «ا» را انتخاب کنند. دانشآموزان کارت‌ها را بخوانند.	۱۲— کارت‌های تصویری را که در زیر آنها نام کلمات نوشته شده اما جای «آ» و «ا» را کامل کنند و سایر دانشآموزان آنها را بخوانند.
— دانشآموزان با توجه به بحث و گفت‌وگوهای قبلی به پرسش پاسخ می‌دهند.	۱۳— از دانشآموزان می‌خواهیم که کتاب «فارسی» صفحه ۲۷ را باز کنند. این تصویر مربوط به چیست؟
— دانشآموزان سعی می‌کنند کلمات را بخوانند.	۱۴— از دانشآموزان می‌خواهیم که کلمات تصویری را به طور گروهی و سپس به طور انفرادی بخوانند.
— دانشآموزان سعی می‌کنند که متن درس را ابتدای یکدیگر بخوانند.	۱۵— از دانشآموزان می‌خواهیم که متن درس را ابتدای به صورت گروهی و سپس به صورت انفرادی بخوانند.
— دانشآموزان با توجه به توضیح معلم به صورت انفرادی به فعالیت می‌پردازند.	۱۶— کتاب کار را باز کنند و در هر قسمت توضیح لازم را بدھید.

روش‌های تدریس پیشنهادی برای آموزش شکل و صدای (باران) بـ بـ

نمونه فعالیت آموزشی ۱

فعالیت ۱

الف) جورچین سه تکه‌ای از مفاهیم درس، برای هر میز تهیه شود تا دانشآموزان پس از درست کردن جورچین، در مورد آنچه که می‌بینند در گروه صحبت کنند. مثلاً:

۱- کوهی که پر از برف است.

۲- درخت‌هایی که باد آنها را خم کرده است.

۳- منظره‌ای که در آن برف در حال باریدن است.

۴- آسمان ابری در حال باریدن باران است.

۵- رودخانه‌ای که تصویر آسمان در آن پیداست.

ب) تصویری از طبیعت در اختیار گروه‌ها قرار گیرد تا راجع به آنچه در تصویر می‌بینند، بحث کرده و در قالب کلمه یا جمله بیان کنند.

ج) معلم می‌تواند از تصویر کتاب، جهت بحث و گفت‌وگوی گروهی و رسیدن به اهداف درس استفاده کند.

معلم با انتخاب یکی از سه شیوه بالا دانشآموزان را به دیدن، شنیدن، فکر کردن و سخن‌گفتن و امیدار و اشکالات تلقنی و گفتاری آنان را شناسایی و رفع می‌کند و نماینده‌ای از گروه‌ها آنچه را که دیده‌اند، برای دیگران در قالب جملاتی بیان می‌کند. (سعی شود تمام شاگردان در بحث کلاس شرکت کنند). دانشآموزان با راهنمایی و هدایت معلم به مفاهیم موردن انتظار در تصویر دست می‌یابند و آنها را به زبان می‌آورند. بهتر است این کلمات را خود دانشآموزان بیان کنند. آب، باد، باران

فعالیت ۲ : توجه دانشآموزان را به تصاویر کوچک زیر نگاره‌ها جلب می‌کند. از آنها می‌خواهد

در گروه صحبت کنند و حدس بزنند که هر تصویر چه کلمه‌ای را نشان می‌دهد.

پس از بحث و گفت‌وگو در کلاس، دانشآموزان را راهنمایی می‌کند که تصویر را با شکل کلمه

مطابقت دهند و با مطابقت دادن تصویر و شکل کلمه آن را تلفظ کند.

کلمات این درس: آب، باد، باران

فعالیت ۳ : به روش تدریس (آ) مراجعه شود.

فعالیت ۴ : به روش تدریس (آ) مراجعه شود.

نمونه فعالیت آموزشی ۲

فعالیت فرآگیرنده	فعالیت معلم
- پاکت‌های حاوی تکه‌های جورچین را بردارند. - در گروه خود قرار گیرند و جورچین را تکمیل کنند. - تصاویر را بخوانند.	۱- از داش آموزان بخواهید که هنگام نشستن بر جای خود، هر کدام قطعات مربوط به جورچین تصاویر (تاب، باران، برگ، ابر، بادام، برف، آب، بار، بیر، باد) را بردارند و براساس تشابه رنگ پاکت در یک گروه قرار گیرند. سپس قطعات جورچین را کنار هم، روی کاغذ بچسبانند و نام تصویر را بخوانند.

در هر پاکت، سه قطعه از یک جورچین است. اعضای هر گروه با استفاده از قطعات خود می‌توانند جورچین را کامل کنند.

- جورچین را مرتب کنند. - صدای «پ» را در اول، وسط یا آخر کلمه تشخیص دهنند. - تصاویر را روی تخته نصب کنند.	۲- از گروهها بخواهید به تصویر جورچین خود نگاه کنند و تصویری را که صدای «ب» در اول یا وسط آن است، در سمت راست و تصویری را که صدای «ب» در آخر آن است. در سمت چپ تابلو نصب کنند.

جورچین‌ها پس از مرتب شدن، شکل و نام تصویر موردنظر را نشان خواهند داد. جورچین‌ها را می‌توان با استفاده از نفاشی تهیه و بر روی تخته کلاس نصب کرد یا با چسب روی کاغذ زمینه چسبانند. در صورتی که جورچین‌ها در پایان، یک جورچین مادر را تشکیل بدنهند، می‌توان آنها را روی یک تابلو در کلاس به نمایش گذاشت. در داخل هر جورچین، یک کلمه کلیدی وجود دارد.

- تصویرها را بخوانند.
- در کشیدن صدای «ب» همراهی کنند.
- تصاویر را روی تخته نصب کنند.
- به حرکت دست معلم توجه داشته باشند.

۳- پس از نصب کردن تصاویر روی تخته، هر یک از تصاویر نصب شده را نشان دهید. از دانشآموزان بخواهید که پس از دیدن تصویری که نشان داده می‌شود، نام آن را به طور دسته‌جمعی بخوانند. سپس با اشاره به تصاویر سمت راست از دانشآموزان بخواهید تا بگویند صدای «ب» را در کدام قسمت کلمه می‌شنوند. همراه با دانشآموزان صدای «ب» را تکرار کنید و «ب» غیرآخر را روی تخته در زیر همان تصاویر بنویسید. سپس به سمت چپ اشاره کنید و پس از خواندن تصاویر، از دانشآموزان پرسید که صدای «ب» در کدام قسمت کلمه قرار دارد. همراه با آنان «ب» را تکرار کنید و «ب» آخر را در زیر تصاویر مربوط به آن بنویسید.

هنگام نصب تصاویر بر روی تخته، باید مراقبت کنید که تصاویر باران، برگ، بادام، برف در زیر هم و تصاویر آب، تاب در زیر یکدیگر قرار گیرند.

فعالیت فرآگیرنده	فعالیت معلم
- حرف را در جدول تکمیل کنند. - جدول خود را در گروه تصحیح کنند.	۴- جدولی را در اختیار هر یک از دانشآموزان قرار دهید و از آنها بخواهید که آن را به صورت انفرادی تکمیل کنند.

جدول از نام تصاویر روی نابلو تشکیل شده است و صدای خوانده شده تکمیل می‌شود. قبل از انجام دادن این فعالیت، مطمئن شوید که دانشآموزان خواندن کلمه‌ها را خوب آموخته‌اند. جدول به‌گونه‌ای است که نوشته مربوط به صدای‌های خوانده شده با رنگ سیاه مشخص شده است و جای صدای جدید خالی است و باید توسط دانشآموزان با رنگ قرمز پر شود. این فعالیت انفرادی است، اما در گروه انجام می‌شود. در صورتی که دانشآموزان در تشخیص صدا دچار اشکال باشند، باید مطالب را مجدداً مرور کرد.

- ۵- صدای جدید را در جدول کلاس نصب کنید.
- ۶- پس از انجام گرفتن فعالیت، از دانشآموزان بخواهید کتاب «فارسی» را باز کنند و درباره تصاویر درس، به گفت و گو پردازنند. سپس متن درس را برای دانشآموزان بخوانید.
- ۷- از دانشآموزان بخواهید کتاب «کار» را باز کنند و فعالیت‌های مربوط به آن را انجام دهند.
- صدای جدید را در جدول خود بنویسند.
  - کتاب را باز کنند و به متن خوانده شده توسط معلم گوش دهند.
  - در خواندن متن با کلاس همراهی کنند.
  - کتاب را باز کنند.
  - فعالیت‌های مربوط به کتاب «کار» را انجام دهند.

فعالیّت‌های کتاب «فارسی»

- گوش کن و بگو : دانشآموزان به سؤالات مطرح شده در کتاب پاسخ می‌دهند.
  - ببین و بگو : دانشآموزان در مورد تصاویر کتاب صحبت می‌کنند.
  - تصویر ۱ — تاییدن خورشید به آب دریا
  - تصویر ۲ — تشکیل ابرها در آسمان
  - تصویر ۳ — بارش باران روی دریا
  - بگرد و پیدا کن : در این فعالیّت، معلم نام چند واژه را بیان می‌کند و از دانشآموزان می‌خواهد تصاویر مربوط به آن واژگان را در درس پیدا کنند.
  - به دوستانت بگو : دانشآموزان پرسش‌های این قسمت را برای دوستان خود پاسخ می‌دهند
  - بازی : آموزگار از دانشآموزان می‌خواهد (به صورت گروهی) صدای «آ» را تا آنجا که نفس دارند، بکشند و شفاهًا ششان دهند.
  - کتاب‌خوانی : دانشآموزان خلاصه کتابی را که هفتة گذشته در کلاس خوانده شد، بیان کنند.
- فعالیّت‌های کتاب «کار»
- صفحات مربوط به درس (آب) و صفحات مربوط به درس (باران) در طول هفتة انجام می‌گیرد.
(هر صفحه در یک روز).

درس دوم : ابر - باد						
شاعر	شعر	کلمات جدید	نشانه			
افسانه شعبان تزاد	مهریان تر از مادر	آبر - آمین - بادبادک - ذریا	آ			
		باد - ذریا - داد	د			
فعالیت‌های کتاب «کار»		فعالیت‌های کتاب «فارسی»				
۱- بنویس : صحیح نوشتن شکل نشانه (آ) و (د) و کلمات مربوط به درس		۱- گوش کن و بگو : مشاهده محیط اطراف تشخیص صدای (آ) و (د) در کلمات مختلف ۲- بین و بگو : بیان داستان به شکل گروهی ۳- بگرد و پیدا کن : پیدا کردن کلماتی که دارای نشانه (آ و د) هستند ۴- به دوستانت بگو : نام بردن چند میوه که دارای صدای (آ) هستند و فواید باران. ۵- نمایش : بوست گرفتن و خوردن میوه ۶- کتاب‌خوانی : معنی کتاب خوانده شده				
۲- کامل کن : جایگزین کردن نشانه (آ) و (د) در جاهای صحیح خود در کلمات مختلف						
۳- تشخیص صدای خوانده شده در کلمات مختلف						
۴- وصل کردن واژه‌ها به تصاویر مربوط به خود						
۵- نوشتن نام تصاویر						
۶- ترکیب صامت و مصوت						
۷- رنگ‌آمیزی						

روش تدریس : به یکی از روش‌های درس اول یا روش ابتکاری دیگر در صورت استفاده از جورچین مفاهیم زیر به عنوان نمونه برای آموزش صدای (آ) توصیه می‌شود :

- ۱- بادبادک بزرگ با نقاشی زیبا
  - ۲- دریا با ساحل و کودکی که در حال بادبادک بازی است.
  - ۳- آسمان ابری با بادبادکی در آن
  - ۴- آسمان ابری با یک بادبادک خیس در حال افتادن به زمین
  - ۵- کودکی که بادبادک از دست او رها شده و ناراحت است.
- مفاهیم پیشنهادی برای استفاده از جورچین در تدریس (۵)**
- ۱- آسمان ابری و دریا
  - ۲- بارش باران بر دریا
  - ۳- وزش باد و جابجایی اجسام سبک
  - ۴- بارش باران بر درختان جنگل
  - ۵- یک روز بارانی که مردم از چتر و لباس مناسب استفاده می‌کنند.

فعالیت‌های کتاب «فارسی»

● بین و بگو :

- تصویر داشن آموزانی که به سمت درختی می‌روند.
  - داشن آموزان به صورت گروهی تصویر یک درخت را روی بوم نقاشی می‌کنند.
  - تصویر درخت (نقاشی) را با هم تماثیا می‌کنند.
  - بچه‌ها به نقاشی خود نگاه می‌کنند، از آن لذت می‌برند و درباره آن صحبت می‌کنند.
- نمایش : (هدف : تقویت دقّت، توجه و تخیل، سخن‌گفتن و مهارت‌های ارتباطی)، پوست کندن میوه و خوردن آن توسط دانشآموزی نمایش داده می‌شود تا دانشآموزان دیگر نوع میوه را تشخیص دهند.
- با هم بخوانیم

درس سوم : مدرسه – کلاس

۱- معرفی صدا و نشانه (م، م) و (س، س) ۲- تشخیص صدای (م، م) و (س، س)، در اول، وسط و آخر کلمات ۳- توانای خواندن و نوشتن کلمات با حروف خوانده شده ۴- آشنایی بیشتر با نهاد مدرسه و مقررات آن ۵- رعایت بهداشت فردی و اجتماعی در محیط مدرسه ۶- احترام به مدرسه و اولیای آن ۷- احترام به حقوق هم‌کلاسی‌ها	۹ ۸ ۷ ۶ ۵
شاعر	شعر
-	-
فعالیت‌های کتاب «کار»	فعالیت‌های کتاب «فارسی»
۱- بنویس: صحیح نوشتن شکل نشانه (م، م) و (س، س) و کلمات مربوط به آن ۲- کامل کن: جایگزین کردن نشانه (م، م) و (س، س) در جاهای صحیح خود در کلمات مختلف ۳- تشخیص صدای (م، م) و (س، س) در کلمات مختلف ۴- وصل کردن واژه‌ها به تصاویر مربوط به خود ۵- تشخیص صدای هر کلمه ۶- ترکیب صامت و مصوت ۷- کامل کردن جملات ناقص ۸- رنگ‌آمیزی ۹- نوشتن نام تصاویر	مداد – میز – نیمکت – مدرسه – مدیر – پرچم دست – سبد – یاس – کلاس – آزاده ۱- گوش کن و بگو: آشنایی با پرچم ایران و رنگ‌های آن، تشخیص صدای (م، م) و (س، س) در کلمات مختلف ۲- بین و بگو: تقویت روحیه سپاس‌گزاری از معلم ۳- بگرد و بیداکن: پیدا کردن کلماتی که با صدای «م» آغاز می‌شوند و کلماتی که به صدای «س» ختم می‌شوند. ۴- به دوستانت بگو: چگونگی رعایت بهداشت محیط زیست (کلاس) ۵- بازی: ارتباط دادن بین کارت‌ها و کلمات مختلف مثل آدم‌برفی، مداد، برف ۶- کتاب خوانی: معرفی شخصیت‌های کتاب

روش تدریس : به یکی از روش‌های درس اول یا روش ابتکاری دیگر مفاهیم پیشنهادی برای جورچین مربوط به آموزش «م»

- ۱- حیاط مدرسه که بچه‌ها مشغول بازی هستند.
  - ۲- حیاط مدرسه که بچه‌ها در صفحه سخنان مدیر گوش می‌دهند.
  - ۳- حیاط مدرسه که در آن پنجره کلاس و پرچم ایران مشخص است.
  - ۴- داخل کلاس که روی میزها مداد و دفتر وجود دارد.
  - ۵- داخل کلاس با نیمکت‌های خالی که معلم در انتظار آمدن شاگردان است.
- مفاهیم پیشنهادی برای جورچین مربوط به آموزش «س- س»**
- ۱- کلاس درسی که بچه‌ها در حال درس خواندن هستند.
  - ۲- میز معلم با یک سبد گل یاس و معلمی که کنار تخته ایستاده است.
  - ۳- قسمتی از پارک با درختان سبز سرو
  - ۴- سبدی از گل‌های سفید
  - ۵- دانشآموزی که گل در دست دارد.

فعالیت‌های کتاب «فارسی»

● بین و بگو

- تصویر داشت آموزی که همراه مادر به مغازه گل فروشی می‌رود.
- از گل فروشی گل می‌خرد.
- از مادر خدا حافظی می‌کند و به مدرسه می‌رود.
- پس از ورود به مدرسه، گل را به معلم هدیه می‌کند.

درس چهارم :

توت – تاب

۱- معرفی صدا و نشانه (او، و) و (ت)	۴
۲- تشخیص صدا و شکل‌های مختلف (او، و) در کلمات	۵
۳- توانایی خواندن و نوشتن کلمات با حروف خوانده شده	۶
۴- آشنایی با انواع میوه‌ها	۷
۵- آشنایی با بازی‌های مختلف	۸
۶- تقویت علاوه و احترام به مادر	۹
۷- رعایت نکات اینترنتی هنگام بازی با وسایل	۱۰
۸- همکاری در بازی‌های گروهی	
۹- آشنایی با نقش بازی و ورزش در سلامتی	
۱۰- رعایت بهداشت بعد از ورزش و بازی	
نشانه	کلمات جدید
او و	توت – هلو – آلو – انگور – او – دوست
ت ت	تاب – توب – سوت – دست – پست
فعالیت‌های کتاب «فارسی»	فعالیت‌های کتاب «کار»
شاعر	شعر
-	-
بنویس : صحیح نوشتن شکل نشانه (او - و) و (ت) و کلمات مربوط به آن کامل کن : جایگزین کردن نشانه (او- و) و (ت) در جاهای صحیح خود در کلمات مختلف کامل کردن بخش‌ها و صدای‌های کلمات در جدول کامل کردن جملات ناقص ساختن کلمه مثل بادام – بودم و ... ترکیب صامت و مصوت در جدول نوشتن اسم تصاویر (بادام، اسب، باد و ...) تشخیص صدای‌های اول و آخر در تصاویر مختلف رنگ‌آمیزی تشخیص صدای‌های اول در تصاویر مختلف	-
درس با صدای «ت»	۱- گوش کن و بگو : بیان کلماتی با صدای «او»، چیزهایی از کارهایی که باید قبل از خوردن میوه انجام داد. ۲- بین و بگو : داستانی در ارتباط با زنگ ورزش ۳- بگرد و پیدا کن : پیدا کردن کلماتی که دارای صدای (او) و (ت) باشند. ۴- به دوستانت بگو : نام بردن بازی‌های مورد علاقه و ذکر نمایش : اجرای یک بازی (ورزش) و حدس زدن آنها ۶- کتاب خوانی : بیان داستان شنیده شده

روش تدریس : به یکی از روش‌های درس اول یا روش ابتکاری دیگر

(الف) مفاهیم پیشنهادی برای جورچین مربوط به آموزش «او – و»

۱- سبدی از میوه روی میز شامل : توت - هلو - آلو - انگور

۲- کودکی در حال خوردن انگور که دانه‌هایی از آن، روی زمین ریخته است.

۳- بچه‌ها مشغول چیدن انگور از درخت هستند.

۴- بچه‌ها در زیر درخت توت چادری پنهان کرده‌اند و یک نفر بالای درخت، توت می‌چیند و با

تکان دادن درخت، توت‌ها در چادر می‌ریزند.

۵- مادری در حال بوسیدن فرزندش است.

(ب) مفاهیم پیشنهادی برای جورچین مربوط به آموزش «ت-ت»

۱- پارکی که بچه‌ها در آن مشغول تاب بازی هستند.

۲- بچه‌ها در زمین بازی مشغول توپ بازی هستند.

۳- داوری که کنار زمین بازی در حال سوت‌زنی است.

۴- کودکی که در یک دست کتاب و در دست دیگر ش دفتر دارد.

۵- دو کودک که یکی از آنها در حال کتاب‌خواندن و دیگری در حال نقاشی کردن است.

فعالیت‌های کتاب «فارسی»

● ببین و بگو

- داش آموزان در حیاط مدرسه نرمش می‌کنند.

- داش آموزی توپ را از مری خود می‌گیرد.

- داش آموزان در حیاط مشغول بازی‌های مختلفی از قبیل توپ بازی و طناب بازی هستند.

- داش آموزان پس از بازی، دست‌های خود را با آب و مایع دستشویی می‌شویند.

● به دوستانت بگو

- داش آموزان بازی‌های مورد علاقه خود را بیان می‌کنند.

- داش آموزان باید بدانند قبل از خوردن میوه، باید آن را به خوبی بشویند و بعد بخورند.

درس پنجم :

مادر - نان

۱- معرفی صدا و نشانه (ر) و (ن) ۲- تشخیص صدای (ر) و (ن) در اول، وسط و آخر کلمات ۳- توانایی خواندن و نوشتن کلمات با حروف خوانده شده ۴- آشنایی با پدیده‌های (ابر، باد، باران) ۵- آشنایی با نان و فرایند تولید آن ۶- رعایت پوشش مناسب در روزهای بارانی ۷- ایجاد علاقه به همکاری در انجام کارهای خانواده	۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳		
شاعر	شعر	کلمات جدید	نشانه
مصطفی رحماندوست	زردالو	مادر - آرام - آبر - باران - در	ر
		نان - نانوا - باران - ننم - امین	ن
فعالیت‌های کتاب «کار»	فعالیت‌های کتاب «فارسی»		
۱- بنویس : صحیح نوشتن شکل نشانه (ر) و (ن) و کلمات مربوط به آن ۲- کامل کن : جایگزین کردن نشانه (ر) و (ن) در جاهای صحیح کلمات ۳- کامل کردن بخش‌ها و صدای کلمات برادر، ابرو ... در جدول ۴- کامل کردن جملات ناقص ۵- ساختن کلمه دویخشی که بخش اول آن مشخص است. ۶- کلمه‌سازی (بادام - سرما و ...) ۷- نوشتن اسم تصاویر ۸- تشخیص صدای (ر) و (ن) در کلمات مختلف ۹- مرتب کردن جملات در هم ریخته ۱۰- تشخیص صدای (ر) و (ن) در تصاویر مختلف	۱- گوش کن و بگو : پیدا کردن کلماتی که صدای (ر) و پیدا کردن صدای (ن) در چند کلمه ۲- بین و بگو : داستانی در ارتباط با خرید کردن برای خانه مثل میوه ۳- بگرد و پیدا کن : پیدا کردن کلماتی که دارای صدای (ر) و (ن) باشند. ۴- به دوستانت بگو : کمک در کارهای خانه - شناخت محل زندگی و انواع نان‌هایی که در مناطق مختلف کشور پخته می‌شود. ۵- بازی : بازی با توپ همراه با نام دانشآموز ۶- کتابخوانی : بیان داستان شنیده شده		

مفاهیم پیشنهادی برای جورچین مربوط به آموزش صدای **ر** (مادر)

- ۱- تصویر باریدن باران بر رودخانه
- ۲- بارش باران و مردم در خیابان
- ۳- مادر و دختری که با چتر در باران هستند.
- ۴- کودکی که از پشت پنجره بارش باران را تماشا می‌کند.
- ۵- پرنده‌ای که در آسمان پر از ابر پرواز می‌کند

روش تدریس پیشنهادی برای آموزش شکل و صدای **ن ن** (نان)

مفاهیم پیشنهادی برای جورچین مربوط به آموزش صدای **ن ن**

- ۱- آسمان ابری که از آن باران ننم می‌بارد.
- ۲- پسری که در زمین گلی به زمین افتاده است (پس از باران).
- ۳- یک نانوا در نانوایی مشغول پختن نان است.
- ۴- آسمان صاف با رنگین کمان پس از باران (دیگر ابری نیست).
- ۵- پسری، در یک روز بارانی دوستش را به زیرچترش دعوت می‌کند.

فعالیت‌های کتاب «فارسی»

● ببین و بگو

- مادر به کودک پول می‌دهد تا خرید کند.
- کودک به مغازه می‌رود و در نوبت می‌ایستد.
- مغازه‌دار پاکت سیب را به کودک می‌دهد.
- کودک میوه‌های خریداری شده را به خانه آورده و به مادرش می‌دهد.

● به دوستانت بگو

- داشت آموزان نوع کمک به اعضای خانواده را بیان نمایند.
- داشت آموزان بدانند مردم شهر یا روستای محل زندگی شان از چه نوع نان‌هایی استفاده می‌کنند.

درس ششم :

ایران - سرباز

- ۱- معرفی صدا و نشانه (ای- ب- ی) و (ز)
- ۲- تشخیص صدای (ای- ب- ی- ای) و (ز) در اول، وسط و آخر کلمات
- ۳- توانایی خواندن و نوشتن کلمات با حروف خوانده شده
- ۴- آشنایی با کشور ایران و علاقه‌مندی به آن
- ۵- آشنایی با اقوام ایرانی (لر، ترک، کرد، عرب و ...)
- ۶- آشنایی با نقشه ایران
- ۷- آشنایی با رنگ‌های مختلف (سفید، آبی، سرمه‌ای و ...)
- ۸- آشنایی با رنگ‌های پرچم ایران
- ۹- تقویت روحیه دفاع از میهن اسلامی
- ۱۰- آشنایی با نام دریاهای شمال و جنوب کشور

نشانه	کلمات جدید	شعر	شاعر	
ای- ب- ی- ای	ایران - ایرانی - سفید - سرمه‌ای - امین - آبی - پیدا	ای ایران	اسدالله شعبانی	
	سرباز - تیرانداز - زرد - سبز			
فعالیت‌های کتاب «کار»		فعالیت‌های کتاب «فارسی»		
۱- بنویس : نوشتن کلمه‌ها و جمله‌هایی که در آنها (ای- ب- ی- ای) و (ز) به کار رفته است .		۱- گوش کن و بگو : تشخیص صدای (ای) و (ز) در کلمات مختلف		
۲- کامل کن : اسم هر تصویر را بنویس ، کامل کردن جمله‌های ناقص و کامل کردن جدول‌های بخش و صدا (آبی، پیداری) - کامل کردن جملات با کمک تصاویر		۲- بین و بگو : ارتباط دادن تصاویر ایران، پرچم و سرباز		
۳- نوشتن شکل‌های مختلف نشانه‌ها		۳- بگرد و پیدا کن : پیدا کردن کلماتی که دارای صدای (ای) و (ز) باشند.		
۴- ترکیب صامت و مصوت در جدول		۴- به دوستانت بگو : بیان چند شهر ایران - شهرهای مورد علاقه برای سفر - چگونگی همکاری با خانه		
۵- جمله‌سازی با کمک تصویر جمله‌سازی با کلمات مختلف		۵- کتاب‌خوانی : تعریف کردن داستان این هفته برای کلاس		
۶- تشخیص و نوشتن تعداد بخش‌های کلمات مختلف				

روش تدریس : به یکی از روش‌های درس اول یا روش ابتکاری دیگر مفاهیم پیشنهادی برای جورچین مربوط به آموزش صدای «ای-ی-ی ای»

- ۱- نقشه ایران با پرچم ایران
  - ۲- سه کودک با سه رنگ لباس سفید، آبی و سرمه‌ای مشغول نقاشی هستند.
  - ۳- کودک بالباس نارنجی در حال رنگ کردن پرچم ایران روی دیوار است.
  - ۴- امین در قسمتی از نقشه ایران ایستاده است.
  - ۵- نقشه ایران با بچه‌هایی که در نقشه بالباس‌های محلی ایستاده‌اند.
- مفاهیم پیشنهادی برای جورچین مربوط به آموزش صدای «ز»**
- ۱- چند سرباز در پشت خاکریز سنگر گرفته‌اند.
  - ۲- سربازی در حال تیراندازی است.
  - ۳- کودکی بالباس زرد، پرچم ایران را رنگ می‌کند.
  - ۴- چند سرباز، در حال رژه رفتن در میدان جنگ هستند.
  - ۵- چند تانک (با پرچم ایران) از پشت خاکریز در حال بالا آمدن است.

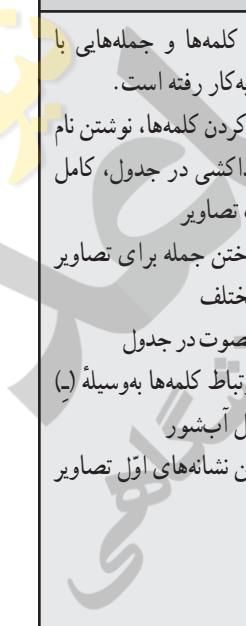
فعالیت‌های کتاب «فارسی»

● ببین و بگو

- تصویر نقشه میهن عزیzman ایران را نشان می‌دهد.
- پرچم کشورمان در سه رنگ زیبا دیده می‌شود.
- چند سرباز که با هم در حال گفت‌وگو هستند.

درس هفتم :

استخر - گوش شنوا

۱- معرفی صدا و نشانه (ا - ه) و (ش-ش) ۲- تشخیص صدای (ا - ه) و (ش-ش) در اول، وسط و آخر کلمات ۳- توانایی خواندن و نوشتن کلمات با حروف خوانده شده ۴- آشنایی با استخر و شنا ۵- رعایت نکاتی اینمی در وزش‌ها بهخصوص شنا ۶- آشنایی با اعضای مختلف بدن مثل گوش، چشم و ... و راههای مراقبت از آنها		۱- ه ۲- ه ۳- ه ۴- ه ۵- ه ۶- ه
شاعر	شعر	کلمات جدید
-	-	استخر - نرده - خانه - درخت چشم - گوش - انگشت - شنوا - چشمان
فعالیت‌های کتاب «کار»		فعالیت‌های کتاب «فارسی»
۱- بنویس : نوشتن کلمه‌ها و جمله‌هایی با صدای (ا) و (ش) ۲- کامل کن : کامل کلمه‌ها، نوشتن نام تصاویر، بخش و صداکشی در جدول، کامل کردن کلمه‌ها با کمک تصاویر ۳- جمله‌سازی : ساختن جمله برای تصاویر مختلف و با کلمات مختلف ۴- ترکیب صامت و مصوت در جدول ۵- وصل کردن : ارتباط کلمه‌ها بهوسیله ( ) نقش نمای اضافی مثل آبشور ۶- تشخیص و نوشتن نشانه‌های اول تصاویر مختلف ۷- کلمه‌سازی ۸- رنگ‌آمیزی	۱- گوش کن و بگو : آشنایی با کلماتی که صدای (ا) و (ش) دارند ۲- بین و بگو : آشنایی با زندگی پرندگان از تشکیل تخم تا تولد جوجه ۳- بگرد و پیدا کن : پیدا کردن کلمه‌هایی با صدای (ا) و (ش) از شناخت اعضای بدن ۴- به دوستانت بگو : آشنایی با میوه‌های محل زندگی فرد، بیان احساسات بهداشت فردی ۵- بازی : ماهی‌گیری با آهربا از کلمات خوانده شده ۶- کتاب‌خوانی : خواندن کتاب	

نمونه طرح درسی تدریس پیشنهادی

نمونه تلفیقی

عنوان درس : استخر

شماره درس : هفتم (ا-ه)

اهداف درس

۱- آموزش صدا و نشانه (ا-ه)

۲- تقویت مهارت‌های گوش دادن و سخن گفتن

۳- رعایت نکات ایمنی در ورزش‌ها، بهخصوص «شنا کردن»

۴- مراقبت از جانوران و غذا دادن به آنها، بهخصوص، در فصل سرد زمستان

۵- توجه به محل زندگی خود و دیگران

۶- تشخیص صدا (ا-ه) در اول، وسط و آخر کلمات

۷- توانایی خواندن و نوشتent کلمات با حروف خوانده شده

شکل کلاس : نیم‌دایره، گروه‌های دو یا سه نفری.

ابزار آموزشی : کارت‌های تصویری، جدول الفبا، کارت نشانه (ا-ه)، تصویر فردی که (ا-ه) را تلفظ می‌کند، ماربیک، تخته سفید، حروف برجسته و بریده شده نشانه‌های خوانده شده، گردنبند‌های ترکیبات (با- ب- ب- به؛ دا- د- ده؛ سا- س- س- سه؛ ما- م- م- مه) و روزنامه

واژه‌های جدید : امام، ساده، ماداد، داده، آماده، آباده، اسم و ...

روش‌های تدریس : یادگیری مشارکتی، تلفیقی، پرسش و پاسخ، ایفای نقش و ...

محورهای موضوع درس : فارسی، علوم، ریاضی، بهداشت، اخلاق، هنر و ...

انتظارات

۱- داشت آموز باید بتوانند : کلمات تصویری را بخواند. صدای (ا-ه) را خوب تلفظ کند.
با کارت‌های تصویر جمله بسازد و بگوید. کلمات و واژه‌های جدید و متن درس را روان و صحیح بخواند. (فارسی)

۲- در دفتر نقاشی یک درخت بکشد. قسمت‌های مختلف گیاه، مانند : ریشه، ساقه، برگ، گل و ... را مشخص کند و نام آنها را بگوید. (علوم)
۳- تعداد شکل‌های نشانه (ا-ه) را بگوید. تعداد نشانه‌های کلمه‌های «امام»، «садه» و «مداد» را بشمارد .

۴- نکات ایمنی را هنگام شنا کردن، بیان کند و به نکات بهداشتی هنگام رفتن به استخر اشاره کند.

- ۵- در روزهای سرد زمستان، بهخصوص، برای پرندگان گرسنه می‌توان انجام دهد، بگوید (اخلاق)
- ۶- یکی از شکل‌های نشانه (ا-ه) را در دفتر نقاشی طراحی کند. (هنر)
- ارزشیابی ورودی : معلم از دانشآموزان می‌خواهد :
- ۱- دو کلمه بگوید که در آن نشانه (د) باشد.

۲- گردندهای تهیه شده از ترکیبات (با-ب، دا-د، سا-س، ما-م) را بلند بخوانند.

تکالیف

۱- نوشتن صفحه‌های مربوط به کتاب کار.

۲- نوشتن چند عبارت با (ا) ربط

۳- پیدا کردن نشانه (ه) در روزنامه
ارزشیابی تکوینی

۱- سه کلمه بگوید که در آنها یکی از شکل‌های نشانه (ا-ه) باشد.

۲- ساختن جمله با «امام»، «مداد» و ...

۳- به کار بردن (ا) ربط در عبارت‌های مختلف

گروه‌بندی : مقوایی رنگی زرد، سبز، نارنجی، آبی، قرمز، سفید و ... را به ابعاد 5×5 ببرید و روی هر کارت یک کلمه بنویسید. کارت‌هارا داخل کیسه یا پاکتی بربزید و جلوی هر دانشآموز بگیرید تا یک کارت بدارد. کارت‌های رنگی مثل هم، یک گروه را تشکیل می‌دهند و با کمک یکدیگر آن را مرتب می‌کنند و بدین ترتیب جمله‌ای ساخته می‌شود و هر گروه جمله خود را می‌خواند.

نکته : ضمناً به این وسیله یک ارزشیابی نیز انجام می‌گیرد. (ارزشیابی پایانی)

جمله‌هایی که با کارت‌ها درست شده است :

مقوای زرد : سام با اسب آمد.

مقوای قرمز : سبا سبد داد.

مقوای نارنجی : اسد مداد داد.

مقوای سفید : بابا بادام داد.

مقوای آبی : ایرانی آزاد است.

مقوای سبز : ایران سرسبز است.

فعالیت دانشآموزان	فعالیت معلم
● دانشآموزان با کارت‌های همنگ، گروه‌های خود را تشکیل می‌دهند؛ با مرتب کردن سه کارت، جمله گروه خود را می‌سازند و بلند می‌خوانند. (فارسی)	■ جلسه اول و دوم (۹۰ دقیقه) ● معلم به وسیله کارت‌های رنگی، بچه‌ها را گروه‌بندی می‌کند و از آنها می‌خواهد که با کارت‌ها جمله‌ای سازند و آن را بخوانند.
● دانشآموز انتخاب شده با حرکات پاتومیم نشان می‌دهد که هوا خیلی گرم است سایر دانشآموزان باید تشخیص دهنده او چه چیزی را شناس می‌دهد. ● دانشآموز با اعضای گروه خود مشورت کرده و راههای مختلف را بیان می‌کنند. مثل: روشن کردن کولر یا پنکه، رفتن به استخر، شنا کردن و... (علوم و تربیتبدنی) ● بچه‌ها با مشورت کردن پاسخ سؤال را می‌دهند.	● معلم قبلاً با یکی از بچه‌ها صحبت می‌کند و از او می‌خواهد که پاتومیمی برای نشان دادن گرمای هوا اجرا کند و سایر دانشآموزان آن را تشخیص دهند. ● بعداز نمایش معنم از بچه‌ها می‌پرسد: در هوای گرم برای خنک شدن چه راههایی را می‌شناسید؟
- استفاده از لباس مناسب مثل کلاه یا عینک مخصوص برای این که آب به چشم یا گوشمان نزود. - نرفتن به جاهای عمیق و غیرمجاز - هل ندادن همیگر و... (بهداشت) ● دانشآموزان متن درسی «استخر» را ابتدا به صورت فردی و بعد گروهی می‌خوانند. بعد نماینده هر گروه برای کلاس متن را می‌خواند (فارسی)	● معلم از بچه‌ها سؤال می‌کند موقع رفتن به دریا یا استخر برای شنا چه نکاتی را باید رعایت کرد؟ ● معلم از دانشآموزان می‌خواهد کتاب را باز کرده و متن درس استخر را با همیگر بخوانند و سعی کنند اشکالشان را از هم بپرسند.
● هر گروه پس از مشورت، جمله یا داستانی را بیان می‌کنند. (فارسی - جمله‌سازی) ● هر نفر ابتدا به صورت فردی و سپس به صورت گروهی، تصاویر کوچک را می‌خوانند (فارسی - تصویرخوانی) ● سه گروه پاسخ سؤال را می‌دهند. مثل: - پرده مال پنجره است. - خانه نرده دارد. - و... (فارسی)	● معلم: «برای تصویر بزرگ، داستان یا جمله‌ای را بیان کنید.» ● معلم: «تصاویر کوچک زیر تصویر بزرگ را بخوانید.» ● معلم: «آیا بین تصاویر کوچک، ارتباط وجود دارد؟ ارتباط آنها را بگویید..» ● معلم یک کارت تصویری به هر گروه می‌دهد و از آنان می‌خواهد که با آن کارت جمله‌ای سازند. ● معلم از دانشآموزان می‌خواهد که نشانه قرمز را در کارت تصویری هر گروه پیدا کنند تا جای آن را در کلمه خودشان مشخص کنند و روی تابلو نصب کنند.

- معلم از دانشآموزی می‌خواهد که پای تابلو برود و نشانه قرمز مربوط به هر کارت را پیدا کند و زیر آنها بنویسد.
- هر گروه کارت تصویری خود را می‌خواند و جمله‌ای را که با آن ساخته است، بیان می‌کند.
مثال: خانهٔ ما استخر دارد.
و... (فارسی - جمله‌سازی)
- هر گروه به نشانهٔ قرمز کارت خود اشاره می‌کند و مثلاً می‌گوید که در «نرده» آخر کلمه آمده است و... (فارسی)
- دانشآموز پای تابلو می‌رود و با توجه به کارت‌های را که وصل شده است. نشانهٔ قرمز را در زیر آن می‌نویسد. (فارسی)
- دانشآموزان، به کمک معلم، نامی را برای شکل‌های نشانهٔ جدید انتخاب می‌کنند. (۱) اول (۲) وسط (۳) آخر. (فارسی)
- هر نفر ابتدا به صورت فردی متن درس را می‌خواند. سپس به صورت گروهی متن درس را با هم می‌خوانند. (فارسی)
- هر نفر نشانه‌ای (۱-۳) را پیدا می‌کند و آن را رنگ می‌نماید و بلند می‌خواند. (فارسی - هنر)
- دانشآموزان (۱-۳) را از میان چند کارتی که معلم به آنان می‌دهد، پیدا می‌کنند و آن را در جدول الفبا قرار می‌دهند. (فارسی)

فعالیت دانشآموزان	فعالیت معلم
● دانشآموزان ترکیبات نوشته شده روی تابلو را میخوانند و در دفترشان مینویسند. (فارسی) ● گروهها با هم بحث و گفتگو میکنند و برای ترکیب خواسته شده گروه، یک کلمه میگویند. مثلاً برای (ب)، بهروز، بهناز و... را میگویند. (فارسی)	● جلسه سوم (۴۵ دقیقه) ● معلم از دانشآموزان میخواهد که ترکیباتی را که او روی تابلو مینویسد (— به، د— ده، س— سه، م— مه)، بخوانند و بنویسند. ● معلم از دانشآموزان میخواهد که در گروه بحث کنند و یک کلمه با ترکیب مشخص شده بیان کنند.
● دانشآموزان تعداد این کلمات تکرار شده را پیدا میکنند و بلند میگویند : استخر(۳بار) نرده(۲بار) و... (فارسی - ریاضی)	● معلم از دانشآموزان میخواهد که کتاب «فارسی» را باز کنند و تعداد کلمات «ترده» و «استخر» را در درس شمرده و بیان کنند.
● هر گروه، پس از مشورت، نظرات خود را بیان میکند. مثلاً : «در ظرفی برای آنها غذا میزینیم و جلوی پنجره یا در حیاط میگذاریم و...» (اخلاق - فارسی) ● دو نفر از دو گروه میآیند و نشانههای این دو کلمه را جدا میکنند. مثال : (ا—م—ام) و (م—د—ا—د) دو نفر دیگر میآیند و عددهای هر کلمه را مینویسند. مثال : ۴ و ۵ (فارسی - ریاضی)	● معلم : «در روزهای سرد فصل زمستان برای پرندگان چه کارهایی انجام میدهید تا آنها گرسنه نباشند؟» ● معلم کلمات «امام»، «مداد»، «ساده» و... را روی تابلو مینویسد و از دانشآموزان میخواهد که ابتدا نشانهها را جدا کنند و سپس عدد آن را زیر کلمه بنویسند.
فعالیت دانشآموزان	فعالیت معلم
● هر گروه پس از مشورت و پیدا کردن کلمات، آنها را بیان میکند. مثلاً : تخته، پنجره، پرده و اسمهای دانشآموزان و... (فارسی) ● داشت آموزان دو تصویر «مادر» و «امین» را چند بار جدا جدا و بلند میخوانند تا به عبارت «مادر امین» اشاره کنند. در تصویر دیگر، «سبد» و «بادام» را نشان میدهند و آن را نیز بلند میخوانند. سپس هر گروه دو کلمه پیدا میکند که در آن نقش نمای (—) داشته باشد تا با یکدیگر بخوانند. مثال : در کلاس، میز اقل و.... (فارسی)	● معلم از دانشآموزان میخواهد که در کلاس بگردند و کلماتی را که صدای (ا—ه) دارند، پیدا کنند و بگویند. ● معلم دو تصویر «مادر» و «امین» و... را به کلاس نشان میدهد و از دانشآموزان میخواهد که این دو تصویر را با هم بخوانند و پس از چند بار خواندن میگویند : «مادر امین» و معلم نقش نمای (—) را مینویسد. پس از چند بار نوشتن، از دانشآموزان میخواهد که خودشان دو کلمه پیدا کنند که به یکدیگر مربوط باشند و نقش نمای (—) داشته باشد.

● دانشآموزان «درخت» را طراحی می‌کنند. قسمت‌های مختلف آن را می‌شناسند و نشانه^(۱ - ه) را پیدا می‌کنند و دور آن را خط می‌کشند تا روی آن را با قرمز بنویسند.
(فارسی - هنر - علوم)

● معلم در ساعت هنر از دانشآموزان می‌خواهد که درختی را طراحی کنند. سپس او قسمت‌های مختلف درخت، مانند: برگ، شاخه، رسنه و ... را به دانشآموزان نشان می‌دهد و نام آنها را می‌نویسد. سپس از آنان می‌خواهد که نشانه جدید را در این کلمات پیدا کنند و آن را مشخص نمایند.

روش‌های تدریس: به یکی از روش‌های درس اول یا روش ابتکاری دیگر مفاهیم پیشنهادی برای طراحی جورچین درس (۱ - ه)

- ۱- استخری بزرگ که بچه‌ها در آن مشغول شنا و بازی هستند و نرده‌های کنار آن مشخص است.
- ۲- خانه‌ای که پنجره آن باز است و باد پرده‌های آن را بیرون می‌برد.
- ۳- درختانی پر از میوه که باد میوه‌های آن را روی زمین ریخته است.
- ۴- چند جوجه زیر درختان میوه مشغول خوردن دانه هستند.
- ۵- چند کودک مشغول توپ بازی و یک پنجه‌ای که شیشه آن با توپ شکسته است.

مفاهیم پیشنهادی برای طراحی جورچین درس (ش - ش)

- ۱- کودکی که از چشماش اشک می‌ریزد. (گریه می‌کند)
- ۲- کودکی با انگشت خود رنگ را برمی‌دارد و نقاشی می‌کند. (رنگ بنفس بهتر است)
- ۳- پشت شیشه طلا فروشی چند انگشت و گوشواره قرار دارد.
- ۴- کودکی در حال شانه کردن موهای دوستش است.
- ۵- کودکی که گوش خود را با گوش پاک کن تمیز می‌کند.

فعالیّت‌های کتاب «فارسی»

● ببین و بگو

- تصویر پرندگانی که در حال درست کردن لانه هستند.
- پرندگان در لانه منتظر بیرون آمدن جوجه‌ها از تخم هستند.
- جوجه‌ها به دنیا می‌آیند و پدر و مادرشان به آنها غذا می‌دهند.
- پدر و مادر پرواز جوجه‌ایشان را تماشا می‌کنند.

درس هشتم :

دریا – اردک <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px; vertical-align: top;"> ۱- آموزش صدا و نشانه (ی) و (اُ) ۲- تشخیص صدای (ی) و (اُ) در اول، وسط و آخر کلمات ۳- توانایی خواندن و نوشتگری کلمات با حروف خوانده شده ۴- توجه به نقش مادربرزگ در خانواده ۵- رعایت نکات اینمی در کنار دریا </td><td style="padding: 5px; vertical-align: bottom; text-align: center;"> ۹ ۹ </td></tr> <tr> <th style="padding: 5px;">شاعر</th><th style="padding: 5px;">شعر</th><th style="padding: 5px;">کلمات جدید</th><th style="padding: 5px;">نشانه</th></tr> <tr> <td style="padding: 5px; text-align: center;">-</td><td style="padding: 5px; text-align: center;">-</td><td style="padding: 5px; text-align: center;"> قایق – دریا – بخش – چای – قایقران – روی مادر بزرگ – اُتاق – اُردک – بُز </td><td style="padding: 5px; text-align: center;"> بِ ی اُ </td></tr> </table>				۱- آموزش صدا و نشانه (ی) و (اُ) ۲- تشخیص صدای (ی) و (اُ) در اول، وسط و آخر کلمات ۳- توانایی خواندن و نوشتگری کلمات با حروف خوانده شده ۴- توجه به نقش مادربرزگ در خانواده ۵- رعایت نکات اینمی در کنار دریا	۹ ۹	شاعر	شعر	کلمات جدید	نشانه	-	-	قایق – دریا – بخش – چای – قایقران – روی مادر بزرگ – اُتاق – اُردک – بُز	بِ ی اُ
۱- آموزش صدا و نشانه (ی) و (اُ) ۲- تشخیص صدای (ی) و (اُ) در اول، وسط و آخر کلمات ۳- توانایی خواندن و نوشتگری کلمات با حروف خوانده شده ۴- توجه به نقش مادربرزگ در خانواده ۵- رعایت نکات اینمی در کنار دریا	۹ ۹												
شاعر	شعر	کلمات جدید	نشانه										
-	-	قایق – دریا – بخش – چای – قایقران – روی مادر بزرگ – اُتاق – اُردک – بُز	بِ ی اُ										
فعالیت‌های کتاب «کار»			فعالیت‌های کتاب «فارسی»										
۱- بنویس : کلمه‌ها و جمله‌هایی با نشانه‌های (ی) و (اُ) ۲- کامل کن : بخش و صداکش در جدول کامل کردن جمله‌ها ۳- جمله‌سازی : نوشتگری برای تصویرهای مختلف ۴- مرتب کردن : مرتب کردن جمله‌های در هم ریخته و ساختن یک جمله. مرتب کردن حروف به هم ریخته و ساختن کلمه ۵- نوشتگری نام تصاویر ۶- کلمه سازی			۱- گوش کن و بگو : آشنایی با کلماتی که صدای (اُ) و (ی) دارند. ۲- بگرد و پیدا کن : پیدا کردن کلمه‌ای که صدای (ی) در اول آن باشد و آشنایی با نام دو حیوان که صدای (اُ) داشته باشند. ۳- به دوستانت بگو : نام بردن نکات اینمی در موضع حضور کنار دریا، رعایت بهداشت فردی و ایجاد علاقه به انجام کارهای شخصی ۴- نمایش : بیان احساسات نسبت به جانوران و تقلید صدا و حرکات آنها ۵- کتاب خوانی : انتخاب نام برای کتابی که خوانده شده										

روش‌های تدریس : به یکی از روش‌های اول یا روش ابتکاری دیگر مفاهیم پیشنهادی برای طراحی جورچین درس (ی) ی)

- ۱- یک قایق، روی دریا شناور است.
- ۲- پیرمردی در یک هوای سرد زمستانی در حال خوردن چای است.
- ۳- کودکی در هوای آفتابی، (تکه‌های بخش) را از یخدانی پراز بخش بر می‌دارد و در لیوان می‌ریزد.
- ۴- قایق شکسته‌ای در دریا دیده می‌شود که قایقران آن در آب افتاده و ناراحت است.

- ۵- دریا آرام است و چند کودک در آن شنا می‌کنند.
- عنوانین پیشنهادی برای طراحی جورچین آموزش «أ»
- ۱- مادر بزرگ در اتاق مشغول قصه گفتن برای بچه‌هاست.
- ۲- کتاب داستانی که در آن تصویر اردک و بز نفّاشی شده است و کودکی آن را می‌خواند.
- ۳- چند اردک با رنگ‌های زیبا به دنبال مادر خود به طرف رودخانه می‌روند.
- ۴- موشی که دُمش کنده شده و ناراحت است.

درس نهم :

لک لک - ورزش

۱- آموزش صدا و نشانه (ک ک) و (و) ۲- تشخیص صدای (ک ک) و (و) در اول، وسط و آخر کلمات ۳- توانایی خواندن و نوشن کلمات با حروف خوانده شده ۴- آشنایی با انواع ورزش و نقش آن در سلامتی انسان ۵- شناخت جانوران مختلف و زندگی آنها			
شاعر	شعر	کلمات جدید	نشانه
-	-	کبوتر - اردک - گنجشک - کندو - لک لک - بک - می کند - کنار ورزش - سوار کار - وزنه بردار - داور - دونده - توانایی - ورزشکار	ک ک و
فعالیت‌های کتاب «کار»		فعالیت‌های کتاب «فارسی»	
۱- بنویس : نوشن کلمه‌ها و جمله‌های مربوط به درس ۲- کامل کن : نوشن نام تصاویر، ترکیب دو بخش و ساختن کلمه جدید، ترکیب صامت و مصوت در جدول ۳- جمله سازی : ساختن جمله برای تصاویر ۴- مرتب کردن ۵- نوشن نام تصاویر ۶- کلمه سازی		۱- گوش کن و بگو : آشنایی با حیواناتی که در آب زندگی می‌کنند. آشنایی با انواع ورزش‌ها. ۲- بین و بگو : مسابقه لاک پشت و خرگوش ۳- بگرد و بیدا کن : نام بدن حیواناتی که دارای صدای (ک) در آخر کلمه باشند و نام بدن کلماتی که صدای (و) در وسط آنها باشد. ۴- به دوستانت بگو : بیان احساسات درونی در رابطه با مراقبت از حیوانات، نام بدن انواع ورزش‌های مورد علاقه. ۵- نمایش : نمایش دادن چند حرکت ورزشی (فوتبال و ...) ۶- کتاب خوانی : بیان احساسات درونی در رابطه با کتاب قرائت شده و نام بدن شخصیت‌های داستان	

روش‌های تدریس : یکی از روش‌های درس اول یا روش ابتکاری دیگر مفاهیم پیشنهادی برای طراحی جورچین مربوط به آموزش صدای «ک»

- برکه با حیوانات کنار آن، شامل : اردک - لاک پشت - زنبور - خرچنگ - لک لک
- درختی با کندوی عسل که زنبورها به طرف آن می‌روند و اردک نزدیک درخت در آب است.
- آسمانی که در آن کبوتران در حال پرواز هستند.

۴- گنجشکی که یک کرم را از زمین بیرون می‌کشد و بچه گنجشک‌ها در لانه، روی درخت هستند.

۵- سگی که می‌خواهد لاک پشتی را بخورد و لاک پشت در لاک خود پنهان می‌شود.

مفاهیم پیشنهادی برای تهیّه جورچین آموزش «و»

۱- چند دونده در ورزشگاه می‌دوند و داور سوت می‌زنند.

۲- چند سوارکار بر روی اسب خود سوار هستند و مسابقه می‌دهند.

۳- چند ورزشکار در حال وزنه برداری هستند.

۴- گروهی از بچه‌ها والیبال بازی می‌کنند و داور سوت می‌زنند.

۵- بچه‌ها در صف در حیاط مدرسه ورزش می‌کنند.

فعالیّت‌های کتاب «فارسی»

● ببین و بگو

- تصویر مسابقه بین خرگوش و لاک پشت را نشان می‌دهد.

- خرگوش وسط راه به خواب می‌رود.

- لاک پشت آرام حرکت می‌کند و از خرگوش جلو می‌زنند.

- لاک پشت برنده مسابقه می‌شود.

● به دوستانت بگو

- بیان احساس درونی در رابطه با مراقبت از حیوانات.

- علاقه به ورزش‌های مختلف.

● نمایش

- چند تن از دانش آموزان انواع ورزش‌ها از قبیل سوارکاری، فوتبال، شنا، قایقرانی و ... را نمایش دهند و سایر دانش آموزان باید حدس بزنند که چه نوع ورزشی است.

درس دهم :

پرواز - جنگل

۱-آموزش صدا و نشانه (پ پ) و (گ گ)	-
۲-تشخص صدای (پ پ) و (گ گ) در اقل، وسط و آخر کلمات	
۳-توانایی خواندن و نوشتن کلمات با حروف خوانده شده	
۴-آشنایی با جنگل و جانوران آن و ایجاد علاقه به حفاظت از آن	
۵-آشنایی با پرواز پرنده‌گان و هوایما	
نشانه	کلمات جدید
پ پ	بر - پرستو - بروانه - هوایما - پا - پرندۀ - توب
گ گ	جنگل - بزرگ - گرگ - گوزن - زندگی
فعالیت های کتاب «فارسی»	فعالیت های کتاب «کار»
۱- بنویس : نوشتن کلمه‌ها و جمله‌های مربوط به درس ۲- کامل کن : نوشتن نام تصاویر، کامل کردن جمله‌ها، نوشتن کلمه‌های مناسب (او و او) در جدول، کامل کردن جدول، بخش و صداکشی. ۳- جمله سازی : ساختن جمله برای تصاویر مختلف و با کلمات مختلف ۴- تشخیص صدای خوانده شده : صدای خوانده شده در جدول رنگ می‌شود.	۱- گوش کن و بگو : شناخت حیوانات جنگل، نام بردن چند چیز که با صدای (پ) شروع می‌شود. ۲- بگرد و بیدا کن : شناخت حیواناتی که دارای صدای (گ) و (پ) باشند. ۳- به دوستانت بگو : بیان راههای مراقبت از درختان، استفاده از وسیله نقلیه در مسافرت و آشنایی با وسائل نقلیه. ۴- بازی : کلمه‌سازی با استفاده از صدای آخر کلمه بیان شده. ۵- کتاب خوانی : تغییر پایان داستان به صورت دلخواه

روش‌های تدریس پیشنهادی برای آموزش شکل و صدای پ پ به یکی از روش‌های درس اول

عنوانیں پیشنهادی برای طراحی جورچین : جورچینی سه تکه از مفاهیم درس برای هر گروه تهیّه شود تا دانش آموزان پس از درست کردن جورچین در مورد آن چه که می‌بینند، صحبت کنند. مثلاً :

۱- آسمانی که هوایما در آن پرواز می‌کند و پنجره‌های هوایما مشخص باشد.

- ۲- آسمانی با پرواز چند پرستوی زیبا (دسته‌جمعی) و پروانه‌هایی که روی گل‌ها پرواز می‌کنند.
- ۳- پرندۀ‌ای که در حال پرواز است و یکی از پرهایش کنده شده و به زمین می‌افتد.
- ۴- کودکی که با پدرش توب بازی می‌کند.
- ۵- کودکی که موقع توب بازی پایش آسیب دیده و توب او هم پاره شده است.

روش‌های تدریس پیشنهادی برای آموزش شکل و صدای گگ به یکی از روش‌های درس اول

عنوان‌ین پیشنهادی برای طراحی جورچین : جورچینی سه تکه از مفاهیم درس برای هر گروه تهیّه شود تا دانش‌آموزان پس از درست کردن جورچین در مورد آنچه می‌بینند، صحبت کنند. مثلاً :

- ۱- حیوانات وحشی جنگل شامل : (گرگ - پلنگ - گوزن)
- ۲- گربه‌ای که موش را دنبال می‌کند و سگ هم می‌خواهد گربه را بگیرد.
- ۳- پلنگ، گوزنی را شکار کرده و آن را می‌خورد.
- ۴- روباهی با بچه‌های خود در حال خوردن یک خرگوش هستند.
- ۵- یک نهنگ بزرگ در دریا شنا می‌کند و از دور، جنگل پیداست.

درس یازدهم :

روز برفی - درخت

۱-آموزش صدا و نشانه (ف) و (خ)	۱-آموزش صدا و نشانه (ف) و (خ)
۲- تشخیص صدای (ف) و (خ) در اول، وسط و آخر کلمات	۲- تشخیص صدای (ف) و (خ) در اول، وسط و آخر کلمات
۳- توانایی خواندن و نوشتگی کلمات با حروف خوانده شده	۳- توانایی خواندن و نوشتگی کلمات با حروف خوانده شده
۴- آشنایی با برف و بازی در روزهای برفی	۴- آشنایی با برف و بازی در روزهای برفی
۵- استفاده از لباس مناسب در روزهای سرد	۵- استفاده از لباس مناسب در روزهای سرد
۶- آشنایی با محل زندگی جانوران	۶- آشنایی با محل زندگی جانوران
۷- آشنایی با رودخانه و جانوران اطراف آن	۷- آشنایی با رودخانه و جانوران اطراف آن
نشانه	کلمات جدید
ف ف	کفش - کیف - آدم برفی - برف - آفتالی - فرزانه - فرشته - می رفتم
خ خ	ملخ - خرگوش - شاخه - درخت - خانه - رودخانه
فعالیت های کتاب «فارسی»	فعالیت های کتاب «کار»
۱- گوش کن و بگو : آشنایی با محل زندگی جانوران، آشنایی با فصل زمستان و پوشش مناسب این فصل	۱- بنویس : نوشتگی کلمه ها و جمله های مربوط به درس
۲- بین و بگو : درست کردن آدم برفی در یک روز برفی	۲- کامل کن : نوشتگی نام تصاویر، کامل کردن جمله های با توجه به تصویر، کامل کردن کلمات دو بخشی که دارای صدای (ف) باشند. آشنایی با کلماتی که صدای (خ) بدون تصویر.
۳- بگرد و بیدا کن : شناخت وسائل شخصی که دارای صدای (ف) باشند. آشنایی با کلماتی که صدای (خ) غیر آخر در آنها باشد.	۳- کلمه سازی : ساخت کلمه هایی که دارای صدای (ف)، (گ گ)، (ک ک)، (خ خ) و (پ پ) باشند.
۴- به دوستانت بگو : بیان احساسات درونی در یک روز برفی و پیروزش قوه تخيّل	۴- نوشتن بخش دوم کلمه ها : به بخش اول هر کلمه یک بخش اضافه می شود و کلمه های مختلف ساخته می شود.
۵- کتاب خوانی : نام نویسنده کتابی را که خوانده بگوید. تعداد صفحات کتاب را عنوان نماید.	۵- مرتب کردن : مرتب کردن حروف یک کلمه و نوشتگی آن

روش تدریس : یکی از روش های درس اول یا روش ابتکاری دیگر عناوین پیشنهادی برای طراحی جورچین : جورچینی سه تکه از مفاهیم درس برای هر گروه تهیه شود تا دانش آموزان پس از درست کردن جورچین در مورد آن چه که می بینند، صحبت کنند؛ مثلاً :

۱- روز برفی که بچه ها کیف به دست به مدرسه می روند و برف به شدت می بارد.

- ۲- کودکی که در برف لیز خورده و در کیفیش باز شده و دفترش به زمین افتاده است.
- ۳- آسمانی ابری که خورشید پیدا نیست و بچه‌ها آدم بر فی درست می‌کنند.
- ۴- بچه‌ها در حال برف بازی هستند و کیف خود را به کناری گذاشته‌اند.
- ۵- بچه‌ها در حال درست کردن آدم بر فی هستند.
- مفهوم پیشنهادی برای جورچین مربوط به آموزش صدای «خ خ»
- ۱- مزرعه‌گندم که ملخ‌ها روی شاخه‌های آن هستند.
- ۲- درختی کنار رودخانه که یک ملخ روی شاخه درخت است.
- ۳- بچه‌ای که از درخت بالا رفته و شاخه درخت شکسته شده و بر زمین افتاده است.
- ۴- خانه خرگوش که پر از شاخه‌های درخت است.

درس دوازدهم :

همکاری – گل

۱- آموزش صدا و نشانه (ق- ق) و (ل- ل) ۲- تشخیص صدای (ق- ق) و (ل- ل) در اول، وسط و آخر کلمات ۳- توانایی خواندن و نوشتن کلمات با حروف خوانده شده ۴- همکاری بین اعضاي خانواده ۵- شناخت وسائل آشپرخانه و رعایت نکات ایمنی در استفاده از آنها ۶- توجه به آداب اجتماعی (سلام) ۷- آشنایی با محل زندگی حیوانات	۹ ۰ ۳		
شاعر -	شعر -	كلمات جدید قاشق - بشقاب - چاقو - قوری - قند - قندان - اتاق بلبل - لانه - گل - لبخند - سلام	نشانه ق- ق ل- ل
فعالیت‌های کتاب «کار»	فعالیت‌های کتاب «فارسی»		
۱- بنویس : نوشتن کلمه‌ها و جمله‌های مربوط به درس ۲- کامل کن : کامل کردن کلمات دو بخشی، نوشتن بخش و صدا در جدول ۳- جمله سازی : کامل کردن جمله‌ها با استفاده از تصاویر ۴- کلمه سازی : نوشتن کلماتی که آخر آنها (ل) باشد. نوشتن اسم دو جانور با نشانه‌های «ق- ق» ۵- رنگ آمیزی : رنگ کردن تصاویری که صدای آخر آنها مثل هم است.	۱- گوش کن و بگو : نام بردن وسایلی که صدای (ق) داشته باشند. دو کلمه که صدای (ل- ل) در آنها شنیده می‌شود. ۲- بین و بگو : کمک به پرندگانی زخمی و مراقبت از آنها ۳- بگرد و پیدا کن : کلماتی که صدای «ق- ق» دارند. تکرار کلماتی که صدای «ل» دارند. ۴- به دوستانت بگو : کمک به افراد خانواده، بیان احساسات شخصی (اگر بال داشتی، به کجا می‌رفتی؟) ۵- نمایش : داستان بین و بگو را نمایش دهید. ۶- کتاب خوانی : بیان خلاصه کتاب خوانده شده در کلاس		

روش تدریس : یکی از روش‌های درس اول یا روش ابتکاری دیگر مفاهیم پیشنهادی برای طراحی جورچین مربوط به آموزش صدای «ق- ق»

- ۱- مادر و دختری در حال چیدن سفره هستند و در آن بشقاب و قاشق می‌گذارند.
- ۲- دختری که برای پدرش در یک سینی یک قوری و یک قندان پر از قند می‌آورد.

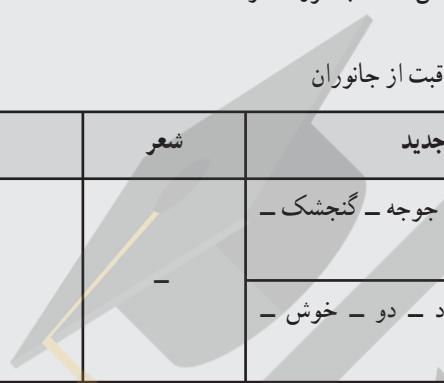
- ۳- کودکی در اتاق با چاقو دست خود را بربیده است.
- ۴- پسری میوه‌ها را در بشقاب می‌گذارد.
- ۵- کودکی در حال دویدن، قندانی که پر از قند است، بر زمین می‌ریزد.
- مفاهیم پیشنهادی برای طراحی جورچین مربوط به آموزش صدای «ل ل»
- ۱- لک لک روی یک درخت بلند در کنار جویبار، لانه دارد.
- ۲- یک فیل با خطرطم خود آب می‌ریزد و خودش را می‌شوید. (در جنگل).
- ۳- ملنخ بر روی شاخه درختان کنار جویبار برگ می‌خورد و بلیل بر آن شاخه لانه دارد.
- ۴- بلبلی در قفس زندانی است و گریه می‌کند.
- ۵- کودکی در یک گلزار گل لاله می‌چیند.

فعالیّت های کتاب «فارسی»

• ببین و بگو

- تصویر پرنده‌ای که زیر درخت افتاده است و امین آن را می‌بیند.
- امین پرنده را برمی‌دارد و به خانه می‌برد تا مداوا کند.
- امین با کمک خواهرش بال پرنده را می‌بندد و به او آب و دانه می‌دهند.
- امین و خواهرش آزاده بعد از درمان پرنده، او را آزاد می‌کنند.

درس سیزدهم : نارنج و برنج - خروس خوش آواز

۱- آموزش صدا و نشانه (جـ) و (اً استثنا) ۲- شخیص صدای (جـ) و (اً استثنا) در اول، وسط و آخر کلمات ۳- توانایی خواندن و نوشتن کلمات با حروف خوانده شده ۴- آشنایی با شالیزار ۵- توجه به چگونگی مراقبت از جانوران			
شاعر -	شعر -	کلمات جدید نارنج - برنج - اینجا - جوجه - گنجشک - پنج روشن - خود - خورد - دو - خوش - خورشید	نشانه جـ اً استثنا
فعالیت‌های کتاب «کار»	فعالیت‌های کتاب «فارسی»		
۱- بنویس : نوشن کلمه‌ها و جمله‌های مربوط به درس ۲- کامل کن : کامل کردن جدول کلمات (خـ) و (جـ) کامل کردن جملات با توجه به تصاویر - کامل کردن جدول با توجه به صدای مختلف (وـ) ۳- جمله‌سازی : جمله‌سازی با کلمات درهم ریخته، جمله‌سازی برای تصویر	۱- گوش کن و بگو : آشنایی با شالیزار و شناخت خورشید به عنوان منبع گرما و روشنایی زمین ۲- بین و بگو : نوع غذای انسان و حیوانات مختلف و تفاوت آنها ۳- بگرد و پیدا کن : کلماتی که نشانه (جـ) در آخر آنها باشد. کلماتی که (اً استثنا) داشته باشند. ۴- به دوستانت بگو : دقـت در تصویر درس نارنج و برنج و نام بردن عناصر تصویر، بیان کردن چگونگی مراقبت از جانوران خانگی مثل خروس ۵- بازی : کامل کردن کلمات با گذاشتن یک حرف در آنها ۶- کتابخوانی : نام بردن شخصیت‌های داستان		

روش تدریس : یکی از روش‌های درس اول یا روش‌های ابتکاری دیگر

مفاهیم پیشنهادی برای طراحی جورچین مربوط به آموزش صدای «جـ»

۱- یک شالیزار که در آن مردان و زنان کار می‌کنند. (مترسکی که روی آن گنجشک‌ها نشسته‌اند.)

- ۲- یک درخت نارنج که با غبان نارنج‌های آن را می‌چیند.
- ۳- خانه‌ای در شمال که در کنار آن مرغ و خروس و جوجه در حال دانه خوردن هستند.
- ۴- یک خانواده که مشغول خوردن برج یا نارنج (چلوکباب و نارنج) هستند.
- ۵- کودکی که برای گنجشک‌ها برج می‌ریزد تا بخورند.
- مفاهیم پیشنهادی برای جورچین مربوط به آموزش صدای «أ استثنا»**
- ۱- پرنده‌ای که به زمین نوک می‌زند و دانه می‌خورد.
- ۲- خورشید در آسمان نمایان است و زمین را روشن کرده است.
- ۳- کودکی برای دو جوجه خود دانه می‌ریزد. (یک خروس، یک مرغ، دو جوجه)
- ۴- پسری دوچرخه‌سواری می‌کند.
- ۵- کشاورزی در حال درو کردن گندم یا جو است.
- فعالیت‌های کتاب «فارسی»**
- **ببین و بگو**
  - تصویر کودکی که در حال غذا خوردن است و قاشق و چنگال در دست دارد.
  - پرنده‌ای با نوک خود از زمین دانه برمی‌دارد و می‌خورد.
  - حیوان علف‌خواری که در حال خوردن علف است.
  - حیوان گوشت‌خواری که درحال خوردن گوشت است. (تفاوت نوع غذای حیوانات و انسان و چگونگی خوردن آن بیان شود.)

مہتاب - چشمہ و چراغاں

درس چهاردهم

- ۱- آموزش صدا و نشانه (هـ هـ هـ هـ) و (چـ چـ)
  - ۲- تشخیص صدای (هـ هـ هـ هـ) و (چـ چـ) در اول، وسط و آخر کلمات
  - ۳- توانایی خواندن و نوشتن کلمات با حروف خوانده شده
  - ۴- توجه دادن به نعمت‌های خداوند
  - ۵- تقویت روحیه سپاسگزاری از خداوند
  - ۶- آشنایی با چشم‌های گیاهان و چراگاه
  - ۷- شناخت حیوانات اهلی

شاعر	شعر	كلمات جديده	شانه
ناصر کشاورزی	جشن در آسمان	کوه - ماه - ستاره‌ها - آهو - به به - هوایی - مهتاب - مهرابان	(هـ-هـ-هـ)
		چوپان - چرگاه - قوچ - چشمeh - چادر - فارج - چه - می چرند	چـ
فعالیت‌های کتاب «کار»		فعالیت‌های کتاب «فارسی»	
۱- نویس : نوشتن کلمه‌ها و جمله‌های مربوط به درس. ۲- کامل کن : کامل کردن کلمات با گذاشتن حرف مناسب در جای خالی. کامل کردن جملات با نوشتن نام تصاویر ۳- جمله‌سازی : جمله‌سازی برای تصویر ۴- رنگ آمیزی : نوشتن نام تصویر و رنگ آمیزی کلماتی که صدای (هـ-هـ-هـ) دارند. ۵- تشخیص کلمات هم آغاز مثل چرخ، چادر ۶- کلمه‌سازی : کلمه‌سازی با یک شانه مشترک		۱- گوش کن و بگو : تشخیص صدای (هـ) و (اـ) در کلمات مختلف، بیان کلماتی که (چـ) دارند. ۲- بگرد و پیدا کن : پیدا کردن کلمه‌هایی که یکی از شانه‌های (هـ-هـ-هـ) و صدای (چـ) غیرآخر دارند. ۳- به دوستانت بگو : نام بردن چیزهایی که شب‌های در آسمان می‌بینیم. ۴- کتاب خوانی : بیان احساسات نسبت به قسمت‌های مورد علاقه در داستان خوانده شده در کلاس	

روش تدریس: پکی از روش‌های درس اول یا روش‌های ابتکاری دیگر

۱- تصویری از شبیه مهتابی که بچه‌ها به آسمان نگاه می‌کنند.

۲- آسمانی پر از ستاره که ماه و شهاب هم در آسمان مشخص است.

۳- یک ماهی در حوض است و تصویر ماه در آب است. (شب مهتابی)

۴- منظره‌ای از کوه و ماه و ستاره‌ها که در آن آهوها گردش می‌کنند.

۵- سبدی از میوه‌ها شامل : به، هلو و ...

مفاهیم پیشنهادی برای تهیّه جورچین آموزش «ج»

۱- چوپانی که برای گوسفندان نی می‌زند و گوسفندان در چراگاه می‌چرند.

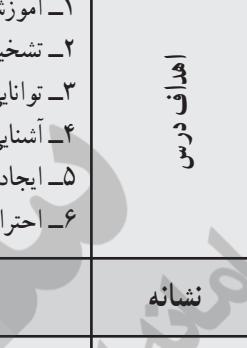
۲- چوپانی کنار چشمہ نشسته است و قوچ‌ها و گوسفندان کنار رودخانه می‌چرند.

۳- کودکی از کنار چشمہ فارچ می‌چیند.

۴- چوپانی با چاقو هندوانه‌ای را پاره می‌کند و بوست آن را به قوچ‌ها می‌دهد.

۵- زنان و مردان عشاير که در چادر زندگی می‌کنند.

درس پانزدهم : زاله و منیزه - کتاب خوانی

۱- آموزش صدا و نشانه (ژ) و (خوا - خا) ۲- تشخیص صدای (ژ) و (خوا - خا) در اول، وسط و آخر کلمات ۳- توانایی خواندن و نوشتن کلمات با حروف خوانده شده ۴- آشنایی با انواع گلها و راههای مراقبت از آنها ۵- ایجاد علاقه به مطالعه کتاب ۶- احترام به یکدیگر و ابراز علاقه اعضای خانواده نسبت به همیگر.			
شاعر	شعر	کلمات جدید	نشانه
-	-	زاله - منیزه - پژمرده	ژ
خواندن - خوابیدن - تخت خواب - خواهر - می خواند			خوا - خا
فعالیت‌های کتاب «کار»			فعالیت‌های کتاب «فارسی»
۱- بنویس : نوشتمن کلمه‌ها و جمله‌های مربوط به درس. ۲- کامل کن : کامل کردن جملات و نوشتن نام تصاویر ۳- جمله‌سازی : ساختن جمله‌تصویر ۴- نوشتن کلمات با صدای (ژ) ۵- کلمه‌سازی : کلمه‌سازی با بخش مشترک (خوا)			۱- گوش کن و بگو : چگونگی مراقبت از گل‌ها، بیان کلماتی که (خوا) دارند، تکرار کلمات ۲- بین و بگو : کاشت گیاه ۳- بگرد و پیدا کن : پیدا کردن کلماتی که در آنها صدای (ژ) و (خوا) باشد. ۴- به دوستانت بگو : زمان مناسب خوابیدن، بیان احساسات شخصی در مورد دوست داشتن گیاه و گل ۵- نمایش : کاشتن دانه و آب دادن به آن ۶- کتاب خوانی : نقاشی کردن قسمت مورد علاقه کتاب خوانده شده در کلاس

**روش تدریس : براساس روش‌های درس اول یا روش ابتکاری دیگر
مفاهیم پیشنهادی برای تهیّه جورچین آموزش «ژ» :**

- ۱- زاله و منیزه به گل آب می‌دهند.
- ۲- گلدانی که یک گل پژمرده در آن است.
- ۳- مادر با نخ و کاموا ژاکت می‌بافد.

۴- آمبولانسی در خیابان آژیر می‌کشد و چند ماشین مختلف و یک ماشین ژیان هم در خیابان هست.

- ۵- راننده‌ای ماشین خود را در گاراژ پارک می‌کند.
- مفاهیم پیشنهادی برای تهیه جورچین آموزش «خوا»:

  - ۱- مادر کتاب داستانی می‌خواند و امین و آزاده کنار او نشسته‌اند.
  - ۲- کودکی نقاشی می‌کشد و کودکی دیگر، کتاب می‌خواند.
  - ۳- کتاب‌خانه‌ای پر از کتاب است و کودکی از آن کتاب برمی‌دارد.
  - ۴- مادر پس از نماز، قرآن می‌خواند.
  - ۵- کودکی در تخت‌خواب، خوابیده است.

فعالیت‌های کتاب «فارسی»

● ببین و بگو

- تصویر امین و آزاده که در حال کاشتن دانه هستند.
- گلدان را پشت پنجره جلوی نور خورشید قرار می‌دهند.
- به گلدان آب می‌دهند و دانه جوانه می‌زنند.
- جوانه رشد کرده است و بچه‌ها از دیدن آن خوشحال می‌شوند.

● بگرد و پیدا کن

- کلمه‌ای که صدای (ژ) در اول آن باشد. (ژاله، ژیان، ژاکت و...)
- سه کلمه که صدای (خوا) در آنها باشد. (خواهر، می‌خواند، تخت‌خواب)